

ek

mat. Ennek érde...
os kapcsolatok...
rópai államok fa...
szerint a fasiszta...
teremtésére ké...

dó Párt Stern...
ünnepélye

st, december 16...
párt bukaresti he...
f emlékünnepélyt...
a bukaresti zsidó...
vett részt. Mar...
szólalt fel és mé...
rdemeit. Singer dr...
csoport aktivitás...
mutatott azokra...
amelyekkel a fa...
inezetű parlamen...
lőknek meg kell

andzsuriába...
ságba dele...
szövetség

st, december 16...
abba a bizottság...
konfliktus...
helyszínére utazik...
Briand-t, mint a...
elnökét, hogy ha...
ntszen el az ő sze...
közeli hónapokban...
m kell képviselnie

Rómába...
Mussolinivel...
gyalni

st, december 16...
yminiszter rövid...
utazik. Első utja...
Mussolinivel fog...
tni. Innen Párizs...
zügyi és politikai...
gyal, majd vissza...
Berlint is érinteni

g nem lép...
tantatba

6. Szinte szabály...
vetődik az a kom...
yelország, úgy is...
ika keleti előerse...
tant érdekköréhe...
európai állam, zá...
elép a kisantantba...
nappal ezelőtt a...
komoly formában...
politikai körökben...
tellett.

közeli álló Gazet...
cikket ír a világ...
dött kombináció...
ja, hogy Lengyel...
ai a kisantantba.

gy vig lesz...
ngyal?

dacsomagot rendel...
ele. Egyik változa...
asik. Például: Kie...
épes verseskönyv...
iv fényes színe...
éselt kép, 1 gyor...
1 Staedtler írón...
es, összesen 12 da...
és helyegben és Le...
tőmentesen küldi...
Kérje a többi cso...
szép, karácsony

Argetoianu harmadik Intése...
Argetoianu intett egvet és a kamara...
börke hamar berekesztette az ülést...
Hába Argetoianu kezintésének szim...
olikus jelentősége van. Most is már...
európai botrány lett volna az áldo-

Argetoianu harmadik Intése...
Argetoianu intett egvet és a kamara...
börke hamar berekesztette az ülést...
Hába Argetoianu kezintésének szim...
olikus jelentősége van. Most is már...
európai botrány lett volna az áldo-

KELET
Készítette: Robert...
Budapest
ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bermentetlen...
Ára 5 lej
Díjmentesen...
5692. EV...
TEBETH 8.
XIV. ÉVF...
282. SZÁM

Lemondott Mayer István magyar kiscgazda miniszter

Budapest, december 17. A magyar kiscgazdapárt elnöke, aki Bethlen István kabinetjében csaknem félétizedig állott a földművelésügyi tárca élén s aki a magyar kiscgazdapárt elnökségében Nagyatádi Szabó István örökét vette át, ma délután levelet intézett Károlyi Gyula gróf miniszterelnökhöz, amelyben beadta lemondását miniszteri tisztségéről. Lemondó levelében azt hangoztatja Mayer István, hogy a

jelenlegi gazdasági helyzetben a tárcája keretében a kiscgazda-érdekek megvédésére szükséges hitelkeretek nyújtása olyan nagy akadályokba ütközik, amelyeknek következményeit vállalni nem tudja s így kénytelen beadni lemondását. Arról még nem történt döntés, hogy a kiscgazdapárt Mayer István lemondásával egyidejűleg ellenzékbe vonul-e vagy sem.

Románia és Oroszország tárgyalásokat kezdenek a diplomáciai viszony felvételéről?

Ghica külügyminiszter január közepén Lengyelországba utazik, ahol állítólag Oroszország egyik megbízottjával fog tárgyalásokat kezdeni

Bucuresti-Bukarest, december 17. (Az Új Kelet tudósítójától). Diplomáciai és politikai körökben nagyfontosságú külpolitikai események bekövetkezését várják, amelyek bizonyos nemzetközi eseményekkel vannak összefüggésben. A hírek szerint Ghica külügyminiszter január hó közepén Lengyelországba utazik, ahol egy olyan állam képviselőjével fog tárgyalásokat kezdeni, amellyel Románia nem áll diplomáciai viszonyban. A nagyjelentőségű tárgyalásokat azzal magyarázzák, hogy Oroszország érdekelve van a kínálatában Románia és ezért a szomszédos államokkal való barátságos kapcsolatok ki

évitését látja szükségesnek. Január közepén egyébként az országba érkezik Titulescu is, aki tárgyalni fog a politika vezetőegyenlőségével Románia külpolitikai orientációját illetően. Titulescu mag fogja várni a Lengyelországból hazatérő Ghicát és együtt utaznak ki Párizsba, ahol végiglátogatják a mértékadó politikai és diplomáciai vezetőfőnököket. Ugyancsak januárban tartják meg Genfben a kisantant értekezletét, amelyen két nagyfontosságú problémáról és pedig a jövőtételi és leszerelési kérdéseken történő egységes állásfoglalásról fognak tárgyalni.

Megújították New-Yorkban Magyarország huszmillió dolláros kölcsönét

Prolongálják Bázelen Magyarország 200 millió dolláros hitelét

Newyork, december 17. A newyorki Federal Reserve Bank hivatalosan közli, hogy a maga részéről megújította a legutóbb Magyarországnak nyújtott huszmillió dolláros kölcsönét. E kölcsönben résztvevő más pénzintézetek is, így az International Settlements Bank és a Foreign Central Bank hasonló értelmű

nyilatkozatot tettek. Bazel, december 17. Hire jár, hogy a nemzetközi fizetések bankja és több központi bank részéről annakidején Magyarországnak nyújtott mintegy 200 millió dolláros hitelt, amely december 18-án volna visszafizetendő, egyelőre prolongálják.

zati adó megszavazásából, zugott és harsogott a felháborodás és a düh moraja az ellenzék padlószókból, ki tudja mi minden történhetett volna... És akkor Argetoianu csak úgy intett egyet és egyszerre vége lett mindennek. Tudniillik egyik kormánypárti honatyát rajta kapt a miniszter, hogy csalt a szavazásnál. Csak úgy egyszerűen és közönségesen. Egy fekete golyó helyett, többet ejtett bele az urnába. Nyilván nem a saját szakállára, hanem a gazdálknak megbízásából, mert Argetoianu cinikusan mosolygott, amikor az ellenzék vezetői magukból kikelve tiltakoztak az ilyen „parlamentaris” szokások ellen. Valami olyasmit mondott a miniszter ur, hogy máskor is megessett már efféle és nem érdemes annyit lármázni ilyen semmisségért. A szerencsétlen mameluk, akit az urnával való játékok rajtakaptak, halál-sápadtan állt a koncentrikus támadások pergőtüzében és ijedten dadogta, hogy kész fegyelmi bíróság elé állani. Eppen ezt nem akarta Argetoianu. Hátha még el találná mondani a fegyelmi bíróság előtt, hogy kinek megbí-

zásából cselekedett? Azért intett hirtelen az elnöknek. Aki szót is fogadott és egy szemrebbenés alatt már be is rekesztette az ülést. Ez volt Argetoianu harmadik és legfrappánsabb intése a kamarában. Először 1920-ban intett egyet, amikor belügyminiszter volt és megkérdézték tőle, mit szándékozik tenni az általános sztrájkjal szemben. Argetoianu egy szót sem felelt, csak felmutatta az öklét. És ez az öklöm egészen kétszer 24 óra alatt pozdorjává is zuzta az általános sztrájkot. Másodszer 1923-ban emelte fel nyilvánosan a kezét, amikor Madgearu számonkérte tőle az államkincstári bonokat. Argetoianu felelet helyett újra egy kéz intéssel válaszolt és nem éppen testvéri csókra szólította fel támadóját. Nem is merete többet senkisémm nyilvánosság előtt megbolygatni az államkincstári bonokat. Sorrendben a mai ütés volt az utolsó. A kéz újra bevált. Ki tudja még mi mind ten telik ki ettől a kéztől?

KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ

Napoleonláda — Napoleon nélküli

Nemcsak egocentrikus emberek vannak, hanem egocentrikus népek is. A francia nép kétségenkívül ezek közül való. Már a nagy francia forradalomban bizonyosságot tett arról, hogy a maga népi és forradalmi ügyét egész Európa ügyének tekinti. Ez a francia gondolkodásmód a multban Napoleonban érte el tetőfokát, aki a francia szabadság nevében lett Európa zsarnokává, a forradalmi gondolat Cézárjává.

Napoleon éppúgy mint Briand, az Európai Egyesült Államok eszméjének hordozója volt, de az európai népeknek ezt a közönséget a francia érdekek szolgálatába akarta állítani. Amíg ezt a napoleoni koncepciót a fegyverek sikere hordozta szét Európában, addig eleven erő volt, mihelyst azonban a szerencse elpártolt a francia fegyverektől: a napoleoni koncepció üres légvárként omlott össze. Összeomlott, mert nem a népek természetes vágyódása tartotta össze, hanem egy zseniális despoták akaratereje, mely a fejlődés erői, a természeti és kulturális adottságok immanens energiáival szemben előbb-utóbb mindig tehetlenné válik.

A Napoleon zsenialitásával alátámasztott napoleonláda ma kétségkívül reneszánszát éli Franciaországban. A régi koncepció nyilvánvalóan alkalmazkodott az új korszak erőviszonyaihoz, gazdasági és technikai adottságaihoz, de lényegében ugyanaz maradt: Franciaország hegemoniáját akarja biztosítani a kontinensen és Anglia világhatalmát megtörni — a gyarmatokban. Ezt a koncepciót Napoleon és sarlatán utódja: III. Napoleon a fegyverek erejével próbálták Európára erőszakolni. Ma a gazdasági hegemonia az, amellyel Franciaország Európában és Európán kívül a maga koncepcióját érvényesíteni akarja.

Könnyű megállapítani, hogy ez a koncepció éppannyi szenvedést zúdít a mai Európára, mint annak idején Napoleon hadjáratai zúdítottak. Cézári gőg és kíméletlenség jellemzi ezt a politikát amelynek amellett meg van az a hibája is, hogy minden zsenialitás nélkül való és a középszerűek áldatlan fanatizmusától terhes. Franciaország újra napoleoniát csinál, vagyis a francia érdekeket az európai emberiség érdekeivel akarja azonosítani.

Holott nyilvánvaló, hogy a francia érdekek homlokegyenest ellenkeznek a mai Európa érdekeivel. A francia arany és a francia partikularizmus a gazdasági összeomlás előtt álló Európa ingoványain úgy vált, mint egy kacér és mosolygó tündér, akinek birodalma nem e földről való. Mialatt az egész kontinens, de sőt Anglia és Amerika is a végső erőfeszítéseket teszi arra, hogy megmeneküljön a teljes összeomlástól, azalatt a francia politika a Távol-Keleten keveri a kártyákat, hogy Anglia imperializmusának ellenében a maga neoimperializmusát juttassa diadalra. Mialatt jobb és baloldali közgazdászok egyöntetűen állapítják meg, hogy csakis a leszerelés mentheti meg a helyzetet, azalatt a francia diplomácia és katonai klikk minden mesterkedése arra irányul, hogy a leszerelés ügyét elposványosítsa.

Franciaország ma éppúgy egy egész világ ellen harcol, mint annakidején Napoleon hadserege. Tíz éven keresztül diadalt diadalra halmozott és centrális problémájává vált az egész világ-

politikának. Napoleon hatalmi politikáját szerencsés kézzel kapcsolta össze a harmadik köztársaság alapításának első évében divattá vált törekvéssel, mely ebben a lapidáris jelzőben csendült ki: „Enrichissez vous” — gazdagodjatok meg! Franciaország tényleg meggazdagodott, hiszen a legyőzött népek tízeves erőfeszítéseinek minden fölősege a francia államkasszába és a francia nehézipar Wertheim szekrényébe vándorolt. Ebből a gazdagságból bőven tellett annak a militarizmusnak a felduzzasztására, amely semmi egyéb ma Franciaországban, mint a tömött bugyellárisok testőrsége.

Napoleon tizenöt éves uralma egy szép napon úgy omlott össze, mint a pelyva. Waterlooán nem a francia fegyverek sikere pártolt el Napoleontól, hanem az európai népek elementáris felkelésének vihara volt az, amely elsöpörte utjából a béke és a konszolidáció nagy akadályát. Ma Franciaország körül ismét a Waterloo előtti hangulat atmoszférája terjeng. Az a reakciós hullám, mely Kelet- és Közép-Európán végighullámzik, mely Angliában a konzervatívokat juttatta uralomra és a szabadkereskedelem elve helyett a vámvédelem politikáját ültette az amugyis nemzeti vámvédelmek átkos következményeit nyűgő, válságos európai gazdaság nyakára: a francia napoleoniáda ellen felkélő gazdasági és politikai erők eredménye, mely egyre hangosabban követeli a leszámolást a francia egocentrizmusmal.

Nincs már messze az idő, amikor az új francia napoleoniáda is elérkezik a maga Waterlooójához. Nem lehetetlen, hogy a februári leszerelési konferencia lesz az a terep, amelyen a világválság terhét legjobban nyűgő európai államok nyíltan fogják szembefordulni a francia önzéssel. Hogy a leszámolás nem lesz könnyű Franciaországgal, az bizonyos. A középszerűség mindig macskább és zseniális nagyvonalúságnál. A kispolgári Franciaország politikai horizontja nem terjed túl a francia határokon. Ez a horizont pedig nem csak szűk, hanem egyszersmind elvakulttá teszi a keretein belül élőket.

Anglia, Amerika azonban tisztán látják. Tisztán látják azt, hogy a francia egocentrizmus és gazdasági önzés további fenntartása egyet jelentene a hitlerizmus, vagy a bolsevizmus győzelmével. Ezt pedig sem Anglia, sem Amerika nem akarják. Mert éppen Franciaország történetéből nagyon jól tudják, hogy a forradalmi eszmék nem állanak meg a határoknál. Franciaország új napoleoniáda pedig nemcsak a francia hatalmi és gazdasági hegemoniát és imperializmust jelenti Angliának és Amerikának imperializmusával szemben, hanem egyben a forradalmi erők leghatásosabb életstíjét Európa közepén.

Napoleon annakidején nem hitt abban, hogy legyőzhető. A végén mégis legyőzték. A mai Franciaország azt hiszi, hogy a borzalmas gazdasági és kulturális vihar forgatagában ő egyedül állhat meg tisztán és érintetlenül. De rövidesen rá kell majd jönnie, hogy ami Napoleonnak nem sikerült, mert nem sikerülhetett, az a mai Franciaországnak sem fog sikerülni.

Salamon László

— Mussolini rekonstruálja kormányát. Rómából jelentik: Politikai körök közeljövőben teljesen átalakítják kormányát. Grandi olasz külügyminiszter minden valószínűség szerint a jövő kormányban is megtartja tisztségét. Mussolini azonban kormányának több tagját majdnem kivétel nélkül ki fogja cserélni. Jelentős mértékű változások várhatók ezenkívül a diplomáciai testületben is.

Vissza a háboruba?

HA nagy a villamos számlája:

Árammérő óráját és villamos berendezését Vass Emil okl. gépészmérnök műszaki irodája a legnagyobb pontossággal a helyszínen és mérsékelt díjazás ellenében felülvizsgálja.

Előjegyzéseket felvesz az ELECTRICA villamosági vállalat (Központi szálloda épület). Telefon: 6-10.

Január elsejével tíz állami középiskola szünik meg

A csernoveci liceum zsidó tagozatát beolvasztják a román nyelvű tagozatba

A költségvetések megszavazásával kapcsolatban a közoktatásügyi miniszter ma törvényjavaslattal nyújtott be egyes iskolák megszüntetéséről, illetve átalakításáról. Január elsejével megszűnnek a hátszegi és aradi felsőkereskedelmi iskolák, a vajdahunyadi, lupényi, zilahi és székelykeresztúri gimnáziumok, továbbá a szigeti és naszdói tanítóképző. A csernoveci német és zsidó tagozatokat beolvasztják a román nyelvű liceumi tagozatba. Megszűnik a tordai leányliceum is, illetve átalakul gimnáziummá. Nagyváradon csak egy tanítóképző marad.

Cuza tündöklése és bukása a kamarában

Az elnök hagyja, hogy Cuza szabadon becs mérje a Népszöveget, de Lupu nem hagyja magát. Mi is történt azzal a pascanii zsidóval

Bucuresti-Bukarest, december 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Délután négytől este hétig szakadatlanul Cuza ágal a kamara tribünjén. Mindennap legalább háromszor szólal fel hosszasan és legalább hússzor zavarja meg közbeszólaival a szónokokat. A javíthatatlan antiszemita apostol hol a zsidókat szidja hol a Népszöveget gyalázza. Akármiről van szó, az öreg ur rögtön előhozakodik a zsidókérdéssel és össze-vissza hadar tücsköt és bogarat sajátos teóriájának alátámasztására.

A kamara sokkal inkább hasonlít egy antiszemita gyűlésteremhez, mint a nemzet komoly fórumához, annál is inkább, mert az elnök vagy nem akarja, vagy pedig nem tudja Cuzákat rendre szoktatni s a cuzista képviselők, anélkül, hogy a kormány tagjai közül valaki is megakadályozná ebben őket, nap-nap után vigan zsidózzák le és szidalmazzák a Népszöveget.

Nem kell zsidó orvos

Szó van például a népjóléti és egészségügyi minisztérium költségvetéséről. Cuza menten felugrik a helyéről és elkiáltja magát:

— Uram, meg kell mondanom, hogy nekem Cantacuzino professzorhoz, mint miniszterhez a legnagyobb bizalmam van, de nincs bizalmam hozzá, mint orvoshoz. Nekem az orvosok iránt általában sincsen bizalmam, de a zsidó orvosokban aztán egyáltalán nem bízom. Eppen ezért felszólítottam az egészségügyi miniszter urat, szabadítsa meg a román népet a zsidó orvosok kezétől.

Vannak, akik nevetnek és vannak, akik bosszankodnak az ilyen fejszóalálson. Cuza azonban hamarosan új cirkusszal is szorgol.

— Elnök ur — kiáltja — Rosenberg, az a jidan újságíró megint betolakodott az ülésterembe, Dobassa azonnal ki.

Amikor Cuza a genfi román követség leépítését kívánta és a Népszöveget szidalmazta, nem a kamara elnöke, nem is a külügyminiszter, hanem Lupu volt az, aki ezt a hangot kikérte.

— En voltam Genfben — mondotta — és fogok is még Genfben menni. Lesül tehát a bőr az arcomról, hogy a román kamarában ilyen hangon lehessen beszélni a Népszövegről.

Robu, a cuzista korcsmáros, aki Cuza testőrének a szerepét játsza, ilyenkor természetesen, minthogy okosabbat úgy sem tud mondani, elkiáltja az obligált „fogja be a száját”.

A cuzisták azonban emberükre találtak Lupuban, aki, ha kell, éppen olyan goromba tud lenni, mint ők.

— Nem szégyen ez? — mondja, —

Szép lábak, karcsu bokák?? Csak Adv harisnyában

EGYESÜLETI ÉLET

Dr. Jancsó Elemér előadása. A Kautsky munkás-kultúrör rendezésében f. hó 18-án, pénteken este fél 8 órakor dr. Jancsó Elemér tartja meg mult hétről elhalasztott előadását „A francia imperializmus gyarmatpolitikája” címen, a Vasmunkás-otthonban (Str. Wilson, törvénytársakkal szemben.) Beléptidj nincsen, vendégeket szívesen látnak.

A naszdói Aviva Chanuka-estje. Folyó hó 7-én nagy érdeklődés mellett zajlott le a naszdói Aviva Chanuka-estje. A műsort Biegel Márta hangulatos megnyitó beszéde vezette be. A chanuka-gyertyagyújtás aktusát a hét éves Strichberger Ruchele végezte nagy sikerrel. A Moauz Zurt-a kis Avivák énekára adta elő, majd Izsák Klára Giszkalay János Menorah című költeményét szavalta el. Ezután egy csoport-tánc következett, majd Siegelstein Edit igen tehetségesen egy groteszk táncot mutatott be. Strichberger Ruchel és Biegel Rifkus román verseket szavaltak, Gelbstein Idus pedig ugyancsak ügyes táncával aratót megérdemelt tapsokat. Befejezésül Bocskai Anci, Salamon Gizi, Strichberger Rózi avivák egyfelvonásos szindarabot adtak elő nagy sikerrel. A szindarabban előforduló énekszámokat Smerler Blimus hegedűművész kísérte. Az estély a Hatikva akkordjaival nyert befejezést. A rendezés körül Mózes Frida és Mózes Zseni fejtettek ki páratlan agilitást. A jövedelmet a Keren Kajemetre fordították.

Népkonyha megnyitás. A f. hó 14-én nyílt meg újból Désen a Zsidó Népkonyha, mely 60—80 személynek juttat naponként ingyenes ebédet. A Népkonyhát Weinberger Samuné, nőgyógyász elnökön hívta életre. A megnyitáson jelen volt a vármegyei prefektus, subprefektus és a város primárja, a hitközség részéről pedig jelen voltak Paneth főrabbi, Weinberger Jónász hitközségi elnök és Klein Nándor hitközségi titkár.

A vendégeket Weinberger Samuné elnök, Szőrényi Andorné, Kátz Mihályné és Diamandstein Ignázné urnok, nőgyógyász tagok fogadták. A prefektus és felesége meg is kóstolták a bőséges és izletes ebédet és rendkívül meleg szavakkal fejezték ki elismerésüket az elnöknek és az egész vezetőség agilis működésével szemben.

A mizrahi ifjusági-csoportok Oneg-Sabbat estje. A kolozsvári mizrahi rendezésű Oneg-Sabbat összejöveteli során f. hó 17-én péntek este félkilenc órai kezdettel, az izr. hitk. táli imatermében, Ing. Noszin Mór fog előadást tartani. „Öseink kulturális, vallási és szociális helyzete Ereczben és Babiloniában” címen. Érdeklődőket szívesen lát a vezetőség.

A fogarasi zsidó tanulóifjuság chanuka ünnepélye. Nagy érdeklődés jegyében zajlott le a napokban a fogarasi tanuló-ifjuság nagyszabású chanuka ünnepélye a hitközség kultúrtermében. A gyertyagyújtás, majd a „Moauz Cur” elnevelése után Lowy Józsuva rabbi tartott nagyszabású ünnepi beszédet, majd Deutsch Vilmos hitk. iskolaszéki elnök, a Makkabeusok hőstetteit méltatta. Grünfeld Ernő II. osztályú tanuló héber szavallata után, a „Kék herceg” című egyfelvonásos darabot hozták színre nagy sikerrel: Thierfeld Anny, Fleissig Edith, Ornstein Ibi, Grünfeld Bandi, Gewölb Mózes, Hirschhorn Laci, Deutsch Ella, Seemann Matild, Mózes Évi, Gewölb Rózi, Grünfeld Lily, Varro Paula, Grünfeld Juci és Thierfeld Juci. A balettel Fleissig René tanította be nagy hozzáértéssel. Deutsch Sanyika román szavallata után egy chanuk-jelenetet mutattak be. Seemann Oszti héberül szavalt, majd a „Bath Iszrael” c. egyfelvonásos szindarabot adták elő: Löwy Klári, Farkas Judith, Thierfeld Anny, Licht Klári, Gidali Rózi, Genadt Szerén, gimnáziumi tanulók. Ehierfeld Mór hitk. elnök szívéhez szóló szavakban fejezte ki elismerését a kulturálisanért Löwy rabbi-hittanárnak. Az ünnepély a Hatikvah akkordjaival ért véget. A tiszta jövedelmet a Keren Kajemetre fordították. (L. J.)

Herodotosz szerint a legelső emberek, akik az arverekéből, az úgynevezett pénzt vertek. Az újabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első vertpénzeket az isteneket is találtuk a pénzverők között. A legújabb kufletek megerősítették ezt a tényt, a vertpénz gyorsan ázszián és Görögországon át az egész világot megjárta. Az ősi lydiai pénzek, rúnk, igen primitív külső lemezek, amelyeknek párhuzamos csíkok láthatóak, pedig szabálytalan méretűek, eredetileg azok a pénzek, amelyek az óriási pénzverők által vertertek. Az első

TI ÉLET

A PÉNZ TRAGÉDIÁJA

IRTÁK: DR. LIGETI SÁNDOR ÉS DR. MARTON ERNŐ

(4)

Hol a határ áru és pénz között

Annak ellenére, hogy ezen rendszer alapján egészen fejlett gazdasági élet alakult ki, sőt a hitelgazdálkodás is kezdett megmozdulni, mégis vert pénz, tehát a tulajdonképpeni pénz abban az időben még nem fordult elő. Megelégedtek azzal, hogy a pénzügyrendszernek megfelelő rudakat hoztak forgalomba, a nagyobb sulyokat az arany és ezüst tárgyak kerületébe, a kisebbeket pedig a kisebb arany és ezüst tárgyak kerületébe. Az egyiptomi ásatások során számos ilyen csereszakmányt találtak. Az arany és ezüst tárgyak kerületébe illesztésük ellen a fémek finomságát illetően még mindig nem volt semmiféle ellenérzés és nagy hozzáértésre volt szükség a fémek finomságának megállapításához. Bár igen közel fekvő a gondolat, hogy a fémrudak és karikák sulyát és keménységét hitelen pecséttel jelezzék, csodálattal kell megemlítenünk a babiloni és egyiptomi pénzügyekben a korban még nem ismertek a pecsételés előtt suly szerint mérték a fémeket, épp így a korai görögök is a ki nem vert ezüstnek csak egy sulyát mérték.

Az első, pecséttel ellátott nemes fémrudakat a görög és a keleti kultúra kisméretű határvonalán találták, a rendszeres használat előtti 7-ik évszázadból. A történelmi valószínűség mellett szól, hogy a föníciai kereskedők voltak az elsők, akik rájöttek a csereszakmány használatára. A föníciai rudak (rudak, karikák) jelzésének sulya a föníciai suly volt. Ez a jelzés bizonyos fokig megalapozott volt a fémnyag sulyának és keménységének. Az ilyen fémrudak, bár még mindig csak árupecsént tekinthetők, de már megalapozott jelzést jelentenek a tulajdonképpeni pénz, a fémről vert érme felé.

Az első vertpénzek

Herodotosz szerint a lydiaiak voltak az első emberek, akik az arany és ezüst keverékéből, az úgynevezett elektorból verték a pénzt. Az újabb kutatások és pénzügytörténeti megfigyelések ezt a feltevést. Lydiából a vertpénz gyorsan terjedt el Kis-Ázsiában és Görögországon keresztül, hogy az egész világot meghódítsa. Az ősi lydiai pénzek, amelyeket ismertek, igen primitív külsejű, ovális fém-csereszakmányok, amelyeknek egyik oldalán a király arca látható, a másikon pedig szabálytalan mélyedések. Későbbi példák az azok a pénzek, amelyek egyik oldalukon oroszlánfejet mutatnak s csak a rendszeres használat előtti 5-ik században talánunk tökéletesnek nevezhető vertpénzek.

Az első vertpénzekben állatfejeket, kitalált lényeket is találunk, ami a természet és pénzverés közötti szoros összefüggést mutatja. Kinában az első bronzpénzeket női ruha alakjában verték. A pénzek mellé nemsokára feliratok is kerültek, amelyek vagy a verőhely, vagy a verőmester nevével voltak ellátva. Figyelemre méltó jelenség, hogy az első pénzveretők nem az államok és nem az uralkodók voltak. Rendszerint gazdag emberek, tekintettel a bankárok hozták, bizonyos jelzésű forgalomba nem fémről készült rudakból. A templomok és szentélyek, amelyek hosszú ideig a kereskedelmi élet centrumai voltak, szintén jelentős szerepet játszottak a pénzverésben. A kereskedés áramlata azonban az időben ugyanis a vallásos és társadalmi központjai felé irányult. A vallásos ünnepek és az áldozatok alkalmával a pénzt a cserélőkre és később a városi uralkodók képe csak később, a görög-korszakban került a pénzekre. Az államnevelő pénzveretők szemébe és vallásosabbá tették a pénzt, a fémről vert pénzt sulyára, finomságára nézve,

ugy, hogy főlegessé vált minden egyes ügylet létrejötte alkalmával a pénz lemérése és vegyelemzése. A pénzért vert nemes fém ilyenformán fokozatosan veszít áru jellegéből, mert azt nem használják fel többé szükségletek kielégítésére. A pénzként használt anyagból nem készítenek már ékszert, vagy szerszámokat, nem fogyasztják el, hanem kizárólag arra szolgálnak, hogy az áruk és javak forgalmát közvetítsék.

Áru és pénz elkülönül egymástól

A pénz közvetítésével létrejött ügylet már nem csere többé, mert nem áru adnak áruért, hanem adás-vétel, ahol az áru megveszik a pénzt. Az áru és pénz közötti különbség tehát nem anyagok különbözőségében rejlik, hanem a kétféle funkcióban, amelyet betöltenek. Az áru az ember önmagáért szerzi meg, hogy használja, vagy elfogyassza, a pénzt ellenben sohasem önmagáért fogadja el, hanem azért a lehetőségért, hogy közvetítésével a szükséges áruhoz, vagy a vagyon hatalmához jusson. A pénz tehát az idők folyamán egyre jobban kiválik az áruk sorából, elkülönül tőlük, sőt szembe fordul velük és megkezdte nagyráhatott viharos funkcióját az emberiség gazdaságtörténetében.

Az áru és pénz különválása természetesen hosszú történelmi folyamat eredménye volt és végeredményben még ma sem tökéletes. Vannak ugyan pénzfajták, amelyek kizárólag pénzfunkciókat végeznek,

így például a papírpénz, amelynek lényegét és fejlődését később fogjuk ismertetni, de az összes pénzügyrendszer alapját — legalább elvben — még ma is az úgynevezett teljes értékű fém pénz képezi, amelynek pénzügyi egyforma a benne feldolgozott anyag értékével, vagyis a pénz bármikor átalakítható áruvá. A 20 frankos aranyat beonthatam gyűrűnek, anélkül, hogy lényeges értékcsökkenés következne be.

Az eddig elmondottakból nagy konturok ban már kibontakozik a pénz fejlődésének irányvonala. Látjuk, hogy ez az irány a pénz és áru teljes különválása felé mutat.

Bár korai volna még konkluziókat levonni és a jövő perspektíváját kivetíteni — addig még végig kell kísélnünk a pénz és a pénzgazdálkodás hosszú és változatos történelmi útját — mégis már az eddigiekből is megállapíthatjuk, hogy a mai pénzügyrendszer még korántsem jelenti a fejlődés legmagasabb fokát, hiszen a cél, amelyet a fejlődés irányvonala megjelöl, még nincs elérve. A mai pénzügyrendszerben még mindig felfedezhetők bizonyos maradványai és csökevényei az árupecséntnek és még mindig nincsen megvonva a szilárd határvonal áru és pénz között.

Kérdőjelek a jövő horizontján

Ez a körülmény adja az ösztönzést, hogy a továbbiak során megvizsgáljuk majd, vajon a pénzgazdálkodás mai általános válsága nem éppen ebben leli-

Corso Mozdószínház

A csókvásár

Rendkívül szellemes és remek rendezésű filmoperett. Főszereplők: Jenny Jugo, Oskar Karlweis, Halmay Tibor, Adalbert Schletow. Műsor előtt: Világhíradó.

— legalább részben — magyarázatát? Vajjon nem ezért mutatja manapság a pénz a lázbetegség veszedelmes tüneteit, mert a gazdasági élet rohamos fejlődése túlhaladta a pénzügytechnika fejlődési tempóját és a pénz lemaradt ebben a heves iramban, mert fejlődésének természetes útjában bizonyos akadályok állnak? Vajjon nem abban kell-e keresnünk a bajok kuforrását, hogy a pénz még ma is az áruhoz tapad, ha arany is ez az áru?

A modern gazdasági és szociális élet egyre parancsolóbban iktatja be az értékfogalmak közé — a halott pénz és áru mellett — a munkát, az eleven, alkotó emberi munkát. A marxista értékelmélet szerint az érték egyedüli forrása az emberi munka. Mialatt a termelés eszközei, a forgalom, a fogyasztás, egyszóval az egész gazdasági rend óriási átalakulásokon mentek keresztül, a pénz megállt a fejlődésnek egy bizonyos stádiumán, konzervatív lett, elaggott. Önkéntelenül vetődik fel a kérdés: ha szabad utat nyerne a fejlődés irányvonala és megvalósulna a pénz és áru teljes különválása, vajjon nem kerülne-e a pénz egészségesebb, igazságosabb s harmonikusabb kapcsolatba a munkával, mint amilyenben jelenleg van?

És vajjon nem ez az út, amely a pénz mai kríziséből kivezet?

Ezekre a kérdésekre kell keresnünk a továbbiak során a megnyugtató és a valószínűséghez legközelebb álló feleletet. (Folytatjuk)

Mandzsúria elszakad Kinától és önálló köztársasággá fogják proklamálni

A japán-francia diplomácia sakkuzása a Távolkeleten. Kinában forrponton áll a japán-ellenes háborus hangulat

London, dec. 17. A Daily Telegraph szenzációs értesülést közöl, mely állítólag közvetlen mukdeni politikai körökből származik. Ezen értesülés szerint az önálló, Kinától független mandzsú köztársaság kikiáltása már csak napok, sőt órák kérdése s mire a népszövetségi delegátusokból alakult vizsgálóbizottság Mandzsúriába érkezik, ott már fait accompli fog találni.

Amennyiben ez a hír megfelel a valószínűségnek, úgy a távolkeleti politikában mélyreható és jelentőségeben most még fel sem mérhető új erőviszonyok kialakulása várható. Az önálló mandzsú köztársaság kikiáltása valószínűleg összefüggésben áll azzal a tegnapi közölt hírel, mely szerint Japán Franciaországgal titkos megegyezést létesített, annak ellenére, hogy éppen Franciaország volt az, mely a Népszövetségben a mandzsúriai konfliktus elsimítását szorgalmazta.

Nylvánvaló, hogy az új távolkeleti köztársaság kikiáltása a japán diplomácia műve, mely sikerét minden bizonnyal a francia diplomácia támogatásának köszönheti.

Az önálló mandzsú köztársaság kikiáltása azonban nem fog komoly komplikációk nélkül elmúlni. Nagyon valószínű, hogy Anglia és Amerika kedvezőtlenül fogják fogadni ennek az új fordulatnak híreit, sőt Szovjetország részéről aligha maradnak el a komoly ellenintézkedések.

Minden jel arra vall, hogy a japán diplomácia a kínai kormányváltozást használta fel az önálló mandzsú köztársaság kikiáltásának előkészítésére. Tekintettel azonban arra, hogy Kinában,

éppen Mandzsúria miatt a japán-ellenes hangulat forrponton van: az önálló mandzsú köztársaság kikiáltása könnyen aktuálissá teheti egy távolkeleti világ-háboru kirobbanását.

Az kétségtelen, hogy az önálló Kinától elszakadó mandzsú köztársaság kikiáltása, mely nyilván Japán támogatással jön létre,

gyorsítani fogja Kína egységének megteremtését és végsőképp fogja kielezni a háborus hangulatot a japán imperializmus ellen.

Kína forrongására misem jellemzőbb, mint az a Londonból származó híradás, mely szerint Nanking környékén a forradalmár diáktömegek a fővárosba vezető vasutonalak sineit minden irányban felszakították. Kína több nagy városából is zavargásokat jelentenek.

Növeli a zavart az a körülmény is, hogy Nankingban az állampénztár teljesen ki-

Kelet-Szibéria el akar szakadni Oroszországtól?

London, december 17. Az önálló mandzsú köztársaság kikiáltásáról szóló híradásokkal egyidejűleg az angol távirati irodák arról adnak hírt,

hogy Kelet-Szibériában autonómista mozgalom ütötte fel fejét,

amelynek az a célja, hogy ezt az országrészt elszakítsa Szovjet-Oroszországtól. Az autonómista mozgalom vezetői Mandzsúria területén irányították az elszakadást, miért is a szovjet mind-

nyugtató s közlebről sor kerül a tisztviselőfizetések 50 százalékos mérséklésére, mert Kína másként nem tehet eleget kötelezettségeinek.

Egyébként az újjáalakuló kínai kormányban Eugen Csen kantoni külügyminiszter lesz a külügyminisztere, aki Japán barát s a mandzsúriai kérdésben a Japánnal való közvetlen tárgyalások híve. Csang-Hszü-Liang, a délmandzsúriai kínai csapatok fővezére, a szintén követte Csang-Kaj-Sek marsallt a lemondásban s a csapatok most pillanatnyilag fővezér nélkül állanak Dél-Mandzsúriában.

A fent vázolt eseményekkel kapcsolatban csaknem komikusan hangzik az a párizsi híradás, mely szerint Briand a nála tisztelegő Edge párizsi amerikai nagy követnek köszönetet mondott az Egyesült Államok kormányának a mandzsúriai kérdésben nyújtott támogatásáért.

ezideig tehetetlen velük szemben.

Most azonban Csang-Kaj-Sek eltávozott a kínai kormányzat éléről s a szovjetbarát kantoni politikuskok kerültek Kína élére, a szovjetkormány haladéktalanul intézkedett, hogy a Mandzsúria területén élő autonómistákat letartóztattassa. Így tehát valószínű, hogy Kelet-Szibéria elszakítására irányuló autonómista mozgalom rövidesen likvidálnak lesz mondható.

IRDESSEN AZ UJ KELEBTRE

za tuba?

Minden vevő értékes ajándékot kap!!!

Karácsonyi ajándék beszerzésénél a

RÓZSA-ROYAL drogeriában, Főter 26.

O'csó árak!

Magy választék!

A kolozsvári interimár-bizottság elvesztette a villamosüzem ügyében indított perét a revíziós bizottságnál

Továbbra is a régi igazgatósági tagok maradnak a villanyüzemnél

Csuj-Kolozsvár, december 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A mai napon érdekes fordulathoz érkezett az a harc, amelyet Kolozsvár város interimáris bizottsága folytat a komercializált villamosüzem mai vezetősége ellen. Mint ismeretes, az interimáris bizottság pert indított a kolozsvári revíziós bizottság előtt abban az irányban, hogy a villamosmű igazgatóságában ülő városi delegátusokat, akiket még a nemzeti pártok interimáris bizottság delegáltjai, fesszák meg tagságuktól és helyükbe a jelenlegi interimáris bizottság küldhessen ki új tagokat. A városi vezetőség azzal érvelt, hogy az igazgatósági tagok kijelölésénél annakidején az interimáris bizottság öt tagja közül csak négy volt jelen s minthogy ezek közül kettő érdekelt fél volt, mivel őket jelölték az igazgatóságba, nem volt meg a törvény által megkívánt abszolút többség s így a határozat semmis. Azt is felhozta, hogy a városi delegátusok nem védtek meg kellő szorgalommal a város érdekeit akkor, amikor aláírták a Sorocani rt.-al az áramszolgáltatási szerződést.

Az interimáris bizottság először a belügyminisztériumhoz fordult ezzel a kéréssel, amire a belügyminisztérium fel is függesztette ideiglenesen az igazgatósági tagok működését, ellenben utasította az interimáris bizottságot, hogy végleges döntés végett forduljon a ko-

lozsvári revíziós bizottsághoz. A revíziós bizottság december 15-én tárgyalta a kérdést, amelyen a villamosmű vezetősége jogi érvekkel bizonyította az interimáris bizottság kívánóságának alaptalanságát. A revíziós bizottság ma hirdette ki döntését, amely szerint elutasította az interimáris bizottság keresetét és kimondta, hogy a villamosműveknél a korábbi tanács által delegált igazgatósági tagok továbbra is jogszerűen működhetnek mindaddig, amíg a törvényben előírt mandátumuk le nem jár.

Ugy az ítélet, mint az egész per igen nagy feltűnést keltett Kolozsvár közvéleményében. Aki a villanyügy körül folyó csatákat figyelemmel kísérte, annak most önkéntesen is az az érzése támadt, hogy itt tulajdonképpen nem is annyira a polgárság és a város érdekeiről van szó, mint arról, hogy bizonyos igazgatósági stálmunk gazdát cseréljenek s a jelenleg ott működő városi delegátusokat mások váltsák fel. A helyi revíziós bizottság mai határozata azt látszik igazolni, hogy a háboruskodásnak és témadásoknak ez a része nem nyugodott a legszilidabb alapokon. Kívánatos volna, hogy a villany háboru — ha már mindenképpen folytatni kell — a jövőben maradjon meg az elvi keretek között és ne zsurgódjék össze személyi, vagy méghelyesebben tantiem-kérdéssé.

igy ha ez a projekt törvényre emelkedik, ez a törvény megátadható lesz a Casatia előtt, mint alkotmányellenes.

2. A tervezet különbséget tesz az 5 hektári terület tulajdonosai és az azon felüli tulajdonosok között.

Mindenekelőtt ez a különbség eltörölendő, hiszen ez a különbségtevés nem áll az adós érdekében.

3. Tehát a konvertálás egyforma mértékben kell hogy irányuljon az összes mezőgazdára, mint adósokra vonatkozólag.

Mondjuk 100 hektárig. Már most az a kérdés, hogy kellene megismánni a konvertálást, hogy mindkét fél jól járjon.

Nézetem szerint ennek két módja van, illetve az adós és hitelező akaratától függően a kérdés vagylogosan a következő módon lesz elintézhető és pedig:

a) Az adósság tíz év alatt fizetendő, tíz évre konvertálendő évi 16—18 százalékkal, amiből 10 százalék a tőketörlesztés s a többi a kamat, ami a mostani kamattal alig valamivel nagyobb s mégis jut a hitelezőnek is valami csekély kamat, sőt a betéteseknek is adhat 3—4 százalékos kamatot.

Ez esetben tehát jól jár az adós, hiszen a mostani kamattal melletti kifizeti a tőkét is 10 év alatt, ő és vagyona nincs lekötve 30 évig, viszont jól jár a hitelező is, hiszen kap 6—8 százalékos, aminek felét magának tartja meg, felét kifizeti a betéteseknek. S nincs kitéve sem annak a kisbank, hogy megbukjon, sem a betevő, hogy elveszítse a nehezen szerzett és összekuporgatott fillérjeit.

b) Vagy pedig a teljes tőke és járuléka konvertálva akként, hogy az állam megváltja a speciálisan erre szervezett intézete útján. Ez esetben tehát a hitelező 10 százalékot kamatozó papírosra kap. Mely papír azonban kötelező a saját hitelezővel szemben is, fizethet tehát adót vele és fizetheti a betéteseit is, a vizleszámitoló intézetet, stb.

Felesleges lenne a redukálás a tőkéből, hiszen így is fog veszíteni eleget a bank és a betétes, mert kétségtelen, hogy ennek a papírnak nem lesz meg a névértéke, hiszen mindenki pénzzé fogja tenni azt.

Vizszont ez esetben a bankok, a szegény vidéki bankok, ha áldozatok árán is, de megmenekedtek a bukástól, tovább is tudnak funkcionálni, alkalmazottaik ezrei nem vesztik el kenyérüket.

A betétesek pedig állampapírt kapnak, ami kamatozik és ami pénzzé tehető. Hangsúlyozom, hogy ez a papír a bank körében kötelező fizetési eszköznek nyilvánítandó, tehát nemcsak a betétesek és az állam köteles azokat elfogadni, hanem kötelesek a hiteltadó nagybankok is elfogadni a kisbankoktól.

Ha a konvertálási javaslat ilyenformán lesz módosítva, a veszély el van hártva, vagy legalább is lényegesen csökkentve van.

A mezőgazdasági adósk kezelése, mi sors vár rájuk? (Pld. ha egy földbirtokos eladta ingatlanait, váltókat kapott a vétel árba, azokat bankba csapta be. Már most ha az adósk adósságra konvertálva lesz, mi történjen a kezessel, nehogy a szerencsétlen föld és pénz nélkül maradjon!) Vagy mi történjen a betétesekkel? Ha a bank 30 év alatt kapja meg a követeléseit évi 3.3 százalékos tőketörlesztéssel és egynegyed százalékos kamattal, hogy tudja a felmondott betéteit kifizetni?

A konvertálási törvény alapgondolata nagyon szép: segíteni a nyomorgó parasztságon!

Helyes, nagyon helyes. Igen ám, csak hogy ezt úgy kellene tenni, hogy ezzel ne tegyük tönkre a kis-tökeket, ezek évtizedes munkájuknak gyümölcsét és a kis- és középbankokat.

Mert ha ez a javaslat így, ahogy fel van állítva, törvény lesz, tönkremennek a kis- és középbankok, elvesznek ezek részvényei és elvesznek a betétek.

Tudjuk, hogy Romániában a betétek összege mintegy 70 milliárdot tesz ki. Ennek kb. fele a kis- és középbankokban van elhelyezve.

Gondolom, hogy nem kell bizonyítanom, hogy ezek a kis megtakarított tőkék hogy jöttek létre: munkával, verejtéssel, mindennek a megvonaásával. És most egy elegáns gesztussal megsemmíteni egy ekkora tőkét, ami sok millióra megy.

Hiszen megsemmisítéssel egyenlő az, ha egy szegény embernek 30.000 lej tőkéje évi 4 százalékos törlesztéssel lesz megfizetve 30 év alatt.

Hiszen ezt az összeget nem azért tette, hogy évente 1200 lejt kapjon, hanem azért gyűjtötte — mondjuk — hogy a leányát férjhez adja, hogy magának egy házacskát építhessen, hogy valamit vásárolhasson.

Évi 1200 lej 30 éven keresztül semmit

sem ér, pláne ha a bank utján kell hogy kapja, ahova a pénz elhelyezte, mely bank feltétlenül meg fog bukni.

Gondoljunk arra, hogy árvák és özvegyek százezrei vannak érdekelve a bankoknál, örökségük, teljes vagyonuk van ott készpénzben összegyűjtve.

Gondoljunk arra, hogy az alkalmazottak tízezrei várják szorongva a törvény sorsát.

Ha mindezekre gondolunk és ha arra gondolnak a képviselő urak is, mielőtt megszavazzák e javaslatot, úgy tudom, hogy az általam ajánlott módosításokat megfontolással tárgyavá fogják tenni.

TÖZSDE

Kolozsvár, dec. 17. Márka 40.50, holland forint 68.50, font 615, dollár 170, líra 8.80, silling 22, svájci frank 33.15, pengő 23, dinár 3, zloty 19.50. (Pengő és silling magánforgalmi kurzus.)

Bukarest. Francia frank 6.63, font 570, dollár 170, belga frank 23.50, líra 8.70, svájci frank 33.10, cseh korona 4.94, silling 18.25, márka 39.50, pengő 20.50, holland forint 67.

Zürich. Márka 122, dollár 5.13.50, font 17.75, francia frank 20.14, pengő 90.02%, dinár 9.07, lej 3.07.

Rövid közgazdasági hírek. A Banca Nationala aranykészletét növelni akarja, hogy ezzel a lej értékét emelje.

Zürichben a lej 3.08. A Német Bank aranyfedezete 30 millióval csökkent.

Tegnap a piac általában élénk volt, intenzív pénzvásárlások történtek és a kereskedők általában rendezték ultimóikat.

A font fluktuációja megszűnt, Zürichben a font 87.81, ami paritáson 571 lejnek felel meg.

A tőzsdén értékpapírokban élénk kereslet mutatkozott.

Brailában a luxusliszt ára kg.-ként 5.60 lej, a másodosztályú liszt 5, a harmadik 3.40 lej.

Anglia tíz legnagyobb bankjában november 30-án 17 millió 650 ezer fonttal volt kevesebb betét, mint október 30-án és 132 millió fonttal kevesebb, mint 1930 november 30-án.

Hogyan akarja a kormány olcsóbbá tenni a cukrot. Bukarestből jelentik: Beavatottak értesülése szerint a kormány célja az, hogy a cukorgyárosok lej 5.50-el szállítsák le a cukor árát. Ebből a fogyasztók számára 3 lej jutna, míg az állam kapná a fennmaradó 2.50 lejt. Hír szerint a kormány tagjai között többen az állam részére jutó összeget csökkenteni kívánják és így lehetséges, hogy a cukor ára többel fog olcsulni 3 lejnél.

A gyorsáru-vasutak karácsonyi szünete. A CFR vezérigazgatósága közli, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmával a gyorsáru szállító vonatok közlekedésében a következő szünetelések fognak beállni. Az 1301—1302 számú vonatok Bukarestből Temesvárra és Nagyváradra december 24-én indul el és csak 27-én veszi fel újra a közlekedést. Az utolsó 2302 számú gyorsvonat december 23-án indul el Aradról, a 2301 számú pedig december 24-én Tövisről. Tövisről december 28-án, Aradról 27-én indulnak újra ezek a járatok. A megérkezett vonatoknál az árukat a raktárakba helyezik és így azok az ünnepek alatt nem maradhatnak a vagonokban.

A mezőgazdasági hitelintézetnek új hivatalos szakértője van Petru I. Gr. Marcoveanu személyében, aki a napokban foglalta el hivatalát. Marcoveanút, aki kataszteri mérnök, szakkörökben az ország egyik legjobb szakértőjének tartanak.

A lengyel és a román földművelésügyi miniszterek tegnap Bukarestben találkoztak. Bukaresti jelentés szerint tegnap a fővárosban tartózkodott Leon Vania Poolcinsky, a lengyel kormány földművelésügyi minisztere, aki átutazóban van Románián keresztül. A lengyel miniszter itt néhány órára megbeszélte utazását és felkereste Ionescu Sisesti román földművelésügyi minisztert. A két földművelésügyi miniszter több órán át tanácskozott, majd Ionescu-Sisesti a vasútállomásra kísérték ki lengyel kollegáját.

Colfescu évig terjedt egy

Nyolc napi f... egy hirlapi c...

Csuj-Kolozsvár, december 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Kelet tudósítójától). Vénység harmadik születésnapján ünnepelt a legnépszerűbb újságíró úllán. Az ügyesség Szász Újság felelős szerkesztője Szász Endre az ink. aia egy cikke miatt. m. távna, a nagyváradi n. nek emlékezetes határa nyolchónapos ítélet elha. Szász Endre az ink. megjegyzéseket fűzött v. várdi rendőrkezeskor e. ugyanakkor kifogásolta. királyi ügyész vádbesz. landornak minősítette. nagy és Ráu Illés rendő. tésére indult meg az el. ellen. A Hortopan—Br. lett Colfescu ügyész k. mig Szász Endrét dr. Sz. perek kitünő specialist. Szász Endre kihallga. tette, hogy senkit nem. Cikkét abból az elgond. Kóvér Gusztávot, aki e. p. követett el, nem k. jelzőkkel illetni, ahog. Arama örnagy tette. H. a cikkében közölteket b. téri a valódiság elrend.

Colfescu ügyész eme. kára, aki rendkívül éle. vissza a valódiság bi. közö kérés. A vádolt. mondotta — misem jel. merészség, amellyel cer. rendőrkezeskor és a h. ügyészenek működését. és legendó ahhoz, h. Szász intencióira, aki. totta, hogy az állam. mentansainak méltosá. veszi.

— Szentelenség az. Szász felé ráva az ú. kisebbségi újságíró oly. jen fel, hogy kritikát. állam intézmények rep.

A védő ke. elrendelésé

Colfescu ügyész egy. kelve fejezte be beszéd. Imre emelkedett szólá. pítsa.

— A vádolt nem ké. dotta —, mint azt, ami. engednek és a törvény. egyenlő mértékkel osz. got. A törvény jogot. nak, hogy állításait iga. Endre semmi olyat ne. az ügyész haragját iga. egy találta, hogy Aran. rendőrkezeskor mélt. azokkal Kóvér Gusztáv. gásotha. Miután pedig v. sége, kéri hogy a hadb. a Kóvér-dosszár, mely. ázata, mint Arama ö. reprodukálva van.

Colfescu ügyész ezut. abb hangozta, hogy a törvény. öre halasztotta a dönt. elutáni tárgyaláson. pan elnök, hogy a tö. totta a valódiság bi. közö kérés, ami ellen. ségi panaszt jelentett.

Colfescu ügyész ta. vádbeszédét. Szerinte

HA NINCS IS SOK AJANDEKOT! Nagysz. csomagokat kap Lepa. Van ötféle csomag. P. neknek a következő: 1. Kifestőkönyv, 2. Staedt. tollszár, 1. Speckradir. nom íróttól (10 drb. kártya, 1 csiszolt üveg. festék, 1 finom dupla. tróntinta, ironhegyező. autó) összesen 17 dr. 128 lej. Vidékre utárv. fizetve portó nélkül. t. bet. Kérje a többi cs. elcs. szép karácsonyi. szüzekét Lepagetől.

KÖZGAZDASÁG

Az adókvetés ezután nyilvános lesz és azt bárki megfellebbezheti

Elkészült a patenta fixáról szóló törvényjavaslat. Ötszázalékra szallították le a késedelmi kamatlábor

A tisztviselők csak fizetésük egynegyedrésze után fogják globális adót fizetni

Bucaresti-Bukarest, december 17. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminiszter elkészítette a patenta fixáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint a kereskedők közül azoknak, akiknek az adókvétbizottság által megállapítandó jövedelme 100.000 lejen alul lesz, eszentul 3 évre fogják az adóját kivetni a következő kulcs szerint:

5000 lejen aluli jövedelemnél évi 700 lej kereseti adó, 5000—150.000 lejeg terjedő jövedelemnél évi 1200, 15.000—25.000 lejeg terjedő jövedelemnél évi 3000, 25.000—40.000 lejeg terjedő jövedelemnél évi 6500, 40.000—50.000 lejeg terjedő jövedelemnél évi 4800, 50.000—75.000 lejeg terjedő jövedelemnél évi 6500, 75.000—100.000 lejeg terjedő jövedelemnél 8000.

A pénzügyminiszter reméli, hogy a patenta fixa révén évi 530 millió lej adót fog beszédni.

Elhatározta a miniszter a globális adó módosítását, is A terv szerint mindazok,

akiknek jövedelme évi 20.000 lejen alul van és eddig mentesek voltak a globális adó alól, évi 200 lej adót fognak fizetni. Az 5 hektárnál kevesebb földdel bíró parasztok globális adója évi 100 lej lesz, 20.000-tól 40.000 lejeg évi összjövedelemmel bírók ezental 400 lej évi globális adót fognak fizetni, 40.000 lejen felül az eddigi adókulcs marad valószínűleg érvényben.

A pénzügyminiszter elhatározta, hogy az adóhátralék késedelmi kamatját 11 százalékról 5 százalékra szállítja le.

Tisztviselők jövedelmüknek csak egynegyed része után fognak ezental globális adót fizetni. A kormány ezzel az áldozati adóért kívánja a tisztviselői kart kárpótolni.

Az adóvallomások nyilvánosak lesznek és a kivetés ellen bárki fellebbezhet.

A vonatkozó törvényjavaslatot szombaton terjeszti a pénzügyminiszter a kamara elé.

A gazdasági krízis és a konvertáció kérdése

írta dr. Kertész Samu (Szilágycseh) (Befejező közlemény.)

6. A konvertálásnál a kormánynak két szempontot kell figyelembe vennie: az adós szempontját és a hitelező szempontját. Az adóson segíteni úgy azonban, hogy ezzel a hitelező ne legyen megölve. Vagyis hogy a kecske is jól lakjon s hogy a káposzta is megmaradjon.

Ugy azonban, ahogy a jelenlegi tervezet akarja, úgy nem szabad megsemmisíteni a

törvényt és pedig a következő indokoknál fogva (december 6-án megjelent cikkemben foglaltakra utalva, csak röviden jellem az indokokot):

1. A jelenlegi tervezet erőszakkal belenyúl az adós és hitelező viszonyába, meg akarja változtatni ezt a viszonyt a hitelezők kárára, a hitelezők beleegyezése nélkül.

Ha tehát az állam, mint 3-ik személy belenyúl e viszonyba, ügyelnie kell, hogy a törvény ne sértse meg az alkotmánytörvényt, mely tökékesajátítást nem ismer, már pedig a törvényjavaslat lényegében nem más, mint tökékesajátítás, különösen az 5 hektáron aluli birtokokra nézve és

Colfescu ügyész hat hónaptól öt évig terjedő börtönbüntetést kért egy kisebbségi újságíróra

Nyolc napi fogházra ítélte a törvényszék Szász Endrét egy hírlapi cikk miatt, amelyben egy hadbíróági vádbeszéd kitételeit kritizálta.

(Uj-Kelet tudósítójától). A kolozsvári törvényszék harmadik szekciója előtt ismét kisebbségi újságíró ült a vádlottak padján. Az ügyész Szász Endrét, a Keleti Újság felelős szerkesztőjét helyezte vád alá egy cikke miatt, melyet Kövér Gusztáv, a nagyváradi magyarpartii elnöknek emlékeztetés határátlépése ügyében a napilapban tett elhangzása után írt.

Szász Endre az inkriminált cikkben megjegyzéseket fűzött Räu Illés nagyváradi rendőrkezesre egyes kitételekhez és ugyanakkor kifogásolta Arama örnagy királyi ügyész vádbeszédét, melyben kárártólag minősítette Kövért. Arama örnagy és Räu Illés rendőrkezesre feljelentése indult meg az eljárás Szász Endre ellen. A Hortopan-Breban-tanács mellett Colfescu ügyész képviselte a vádat, míg Szász Endrét dr. Szegő Imre, a sajtó perre kitűnő specialista védte.

Szász Endre kihallgatása során kijelentette, hogy senkit nem akart rágalmozni. Cikkét abból az elgondolásból írta, hogy Kövér Gusztávot, aki egyszerű határátlépést követett el, nem kellett volna olyan jelzőkkel illetni, ahogyan azt Räu Illés és Arama örnagy tette. Hajlandó egyébként a cikkében közölteket bizonyítani és ezért kért a valódiság elrendelését.

Colfescu ügyész felháborodik

Colfescu ügyész emelkedik ezután szószárra, aki rendkívül éleshangon utasította vissza a valódiság bizonyítására vonatkozó kérést. A vádlott mentalitására — mondotta — misem jellemzőbb, mint az a merészség, amellyel cenzurálni akarja egy rendőrkezesre és a hadbíróági királyi ügyészenek működését. Magában ez a kérdés elegendő ahhoz, hogy fényt vessen a Szász intencióira, aki ezzel is bebizonyította, hogy az állam és az állam reprezentánsainak méltóságát semmibe nem veszi.

— Szemtelenség az — mondotta öklét Szász felé ráva az ügyész —, hogy egy kisebbségi újságíró olyan igényekkel lépjen fel, hogy kritikát gyakorolhasson az állam intézmények reprezentánsai fölött.

A védő kéri a bizonyítás elrendelését

Colfescu ügyész egészen magából kitéve fejezte be beszédét, majd dr. Szegő Imre emelkedett szószárra, hogy lecsillapítsa.

— A vádlott nem kért egyebet — mondotta —, mint azt, amit a törvények megengednek és a törvény mindenki számára egyenlő mértékkel osztogatja az igazságot. A törvény jogot ad arra a vádlottnak, hogy állításait igazolja és így Szász Endre semmi olyat nem követett el, ami az ügyész haragját igazolná. Szász Endre úgy találta, hogy Arama örnagy és Räu rendőrkezesre méltatlanul illették jelzőkkel Kövér Gusztávot. Ezt tehát kifogásolta. Múltán pedig védelemre van szüksege, kéri hogy a hadbíróágtól kérjék át a Kövér-dosszart, melyben úgy Räu ártatlana, mint Arama örnagy vádbeszéde reprodukálva van.

Colfescu ügyész ezután — már nyugodtabb hangon kérte az előterjesztés elutasítását, mire a törvényszék delután fél órára halasztotta a döntés kihirdetését. A delutáni tárgyaláson enunciatla Hortopan elnök, hogy a törvényszék elutasította a valódiság bizonyítására vonatkozó kérést, ami ellen Szegő dr. semmi kért panaszt jelentett be.

Colfescu ügyész tartotta meg ezután vádbeszédét. Szerinte Szász Endre is

ahhoz a típusokhoz tartozik, amelyek elérhetetlen remények illúzióiban él s tagad mindent, amit az összes kulturális elfogadtak. Románia tiszteletben tartja kisebbségi állampolgárainak nyelvét és kulturáját, de a kisebbségek az ország elleni aknamunkával viszonozzák ezt. Nem is a tény tekintem, — mondotta — amit Szász cikkével elkövetett, hanem az intenciót, az ideológiát. Felolvassa a cikket, amelyből megállapítja, hogy megsérti a bíróságot és lázító tartalmu. Szász Endre az az állampolgár, akit vissza kell téríteni a civilizáció és kultúra útjára, hogy a civilizált és kulturált bánásmóddal, amelyben Romániában a kisebbségeknek része van, megelégedjék. Nem kellene olyan állampolgárok, akik csak testben vannak itt, lélekben a szomszéd államban.

Dr. Szegő Imre azzal kezdi, hogy röviden tárgyalás után hirdette ki Hortopan tanácselnök, hogy Szász Endrét sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségében bűnösnek mondotta ki és ezért nyolc napi fogházra és 3000 lej mellékbüntetésre ítélte.

Ugy a vád, mint a védelem fellebbezéssel élt az ítélet ellen.

viden akar beszélni, mert az ő részén van az igazság és az igazságot hamar el lehet mondani. Sokkal rövidebb lesz, mint Colfescu ügyész. Az ügyész szerint az állam megértő a kisebbségekkel szemben, de ugyanakkor ő maga háromnegyedórán keresztül szidta a kisebbségeket. Szász Endre nem követett el semmit. Sem az állam, sem a bíróság, sem magasrangú tisztviselők méltóságát nem támadta. Az ügyész sértésével nem sértette meg a bíróságot, mert az ügyész nem tartozik a bírósághoz.

Lázítás! Hatóságsértés!

E körül vita támad Szegő dr. és Colfescu ügyész között, majd Szegő dr. Szász Endre felmentését kérte, mert nem lát büncselekményt fenforogni.

Colfescu ügyész replikájában azt kérte, hogy a bíróság változtassa meg a vád kvalifikációját és igaztás, hatóságsértés és rágalmozás vádjával indítsa meg az eljárást Szász Endre ellen.

A bíróság ezt a kérést elvetette, majd rövid tárgyalás után hirdette ki Hortopan tanácselnök, hogy Szász Endrét sajtó útján elkövetett rágalmozás vétségében bűnösnek mondotta ki és ezért nyolc napi fogházra és 3000 lej mellékbüntetésre ítélte.

Ugy a vád, mint a védelem fellebbezéssel élt az ítélet ellen.

December 21-én lesz a Banca Marmorosch kényszeregyezségi tárgyalása

Bucuresti-Bukarest, december 17. A Banca Marmorosch kényszeregyezsége ügyében a csütörtöki napon az iratokhoz becsatolták a szakértők végleges szakvéleményét. A jelentés többek között konstataálja, hogy a kötelező üzleti könyvek a kereskedelmi törvény követelményeinek teljesen megfelelnek, az összes többi könyvet szintén megfelelően kezelték és az

ügyleteket igazoló okiratokat is megfelelően mellékeltek. A zárszámadásból kitétnik, hogy a pénzügyi aktívák összege 2,081.588.898 lej, míg a passzívák 1,868.282.500 lejt tesznek ki. A kényszeregyezés tárgyalása december 21-én lesz, amikor a hitelezők reggel nyolc óratól kezdve szavazhatnak az iflvi törvényszék kereskedelmi szekciójánál.

Halálosvégü verekedés négy halottal egy Gracmel-etti városkában

a szociáldemokraták és nemzeti szocialisták között

Bécs, december 17. A Bécs közelében levő Voitsbergben a csendőrség kutatást tartott a polgármesteri hivatalban, mert olyan információkat kaptak, hogy ott nagymennyiségű robbanószert és hadianyagot raktároztak el. A karhatalmi nyomozók kaptak is kézi gránátokat, amelyeket lefoglaltak. Közben szociáldemokrata munkások verőd-

tek össze a polgármesteri hivatal előterében s a távozni akaró csendőröket megtámadták. A küzdelemben nemzeti szocialisták is beleavatkoztak s így általános nagy verekedés keletkezett. A csendőrök szorongatott helyzetükben fegyverüket használták s a lövések nyomán négy ember életét veszítette s többen súlyos sebeket kaptak.

Az összes pártok megbizottai résztvesznek a konvertálási javaslat végleges megszövegezésében

Bucuresti-Bukarest, december 17. Az a speciális bizottság, amely a konvertálási törvényjavaslat új végleges szövegezését fogja elvégezni, csütörtökön delután ülést tartott, amelyen Argetoianu pénzügyminiszter mondott hosszú expozé. Hangoztatta Argetoianu, hogy teljesen légbőlkapottak azok a hírek, mintha a kormány elejtette volna a konvertálási tervet, vagy hogy annak alapelvein akarna változtatni. Ellenkezőleg: a kormány teljesen a konvertálás mellett foglal állást, miután az a célja, hogy a hosszas vitát megelőzze, a parlamenti szakásoknak is meg-

felelően létesítette a külön szövegező bizottságot, amelyben minden parlamenti párt és csoport két-két képviselőt delegált. Az összes érdekelt gazdasági organizációkat is felkérték, hogy javaslataikat írásban nyújtsák át. Uj-év után a bizottság plenáris ülésre jön össze és akkor az egyes javaslatok alapján elkészíti a végleges szövegezt. A Magyar Pártot a szövegező bizottságban három Jósika János és dr Gyárfás Elemér, a Zsidó Pártot Fischer Tivadar és dr Fischer József képviselik.

A nemadás filozófiája

Egy ismerősöm nekem támadt a napokban:

— Mondja kedves szerkesztő ur, hogy van szívük maguknak ilyen időkben Keren Hajjeszód akciót csinálni? Most, amikor mindenki a válság sulya alatt nyög, idehoznak külföldi urakat — akik, elismerem kitünő férfiak — és végigházzalják a zsidókat, hogy adakozzanak a Keren Hajjeszódra. Hát nincs elég baj itt nálunk, hogy Palesztinába küldjük a pénzünket?

— Mielőtt a kérdésre válaszolnék — mondotam — engedje meg, hogy ősi zsidó szokás szerint én is kérdezzek öntől valamit: Mennyit adott ön a Keren Hajjeszódra?

— Természetesen semmit.

— Hát mennyit adott a zsidó kórházra?

Ismerősöm irtózatoss zavarba jött.

— Igérem egy ágy alapítványt s ha Isten megsegít és javulnak a viszonyok meg is fogom fizetni.

— Mennyit adott a zsidó Árvagon-doznál?

Ismerősöm még nagyobb zavarba jött. Valamit dadogott, amiből annyit értettem, hogy oda is igért s ha majd változnak a viszonyok ... s a többi.

Most már a kérdések pergőtüze alá fogtam.

— Mennyit adott a Zsidó menzának? Mennyit a Napközi otthonnak, mennyit a nőgyógyászati intézménynek, mennyit a hitközség szanálására és általában mennyit adott olyan célokra, amelyek nem a legprivatabb érdekeit szolgálják?

Rövid faggatás után kiderült, hogy — semmit.

— Látja barátom — mondottam —, most már megértem a kérdését és felelni is tudok rá. Maga elvből nem ad semmire. Maga az Árvagon-dozó alól éppugy kibújik, mint a Keren Hajjeszód alól s a Diákmenzának éppugy nem ad mint a Napközi Otthonnak. Mert akiknek áldozatkész, becsületes zsidó szíve van, az nem tesz különbséget a Keren Hajjeszód és más zsidó célok között. Sőt ellenkezőleg: tisztában van vele, hogy az az építő munka, amely ma Palesztinában folyik, s amelynek leghatalmasabb instrumentuma a Keren Hajjeszód, még sokkal fokozottabb mértékben szolgálja a zsidóság egyetemes ügyét, mint a legtöbb lokális célkitűzés, amelynek a dolog természeté szerint leginkább csak pillanatnyi bajok orvoslására hivatottak. Palesztinában azonban a zsidó nép és az elkövetkező zsidó generációk jövőjét kell felépítenünk.

— A maga válság-teóriája ugyan csak függvénye a smucigság és nemadás filozófiájának. Mert maga akkor sem adott, amikor még nem volt válság és nem fog adni akkor sem, amikor már nem lesz válság. Maga elvből nem ad. A zsidóság szerencséje, hogy csak nagyon kevesen gondolkoznak úgy, mint maga, mert ha nem így volna, már régen hire-hamva se lenne a zsidó népnek. A Keren Hajjeszód a zsidóság életére jelentősen nagy erőpróbája. Csak annak a népnek van jövője, amely erről a jövőről gondoskodni akar és tud. És a Keren Hajjeszód a zsidó jövőt szimbolizálja. Aki pedig a Keren Hajjeszódra ad, az ad a többi zsidó célokra is. Ne fájjon hát a maga szíve, hogy Palesztinába viszik a zsidó pénzt. Jó helyre jut az. A maga pénze ellenben az ördögé.

Az utolsó szavakat már nem hallotta ismerősöm. Elfutott. Azóta haragszik reám.

— A Diáksegélyző kolozsvári vezetősége felkéri mindazokat, akik szivesek voltak a f. hó 19-én, szombaton este rendező bál buffetje céljaira adományokat felajánlani, sziveskedjenek azokat a Diáksegélyző Szentlélek ucca 6 szám alatti irodájába eljuttatni, vagy pedig a titkárságot telefonon (7-75) szám értesíteni, hogy az adományok mikor és hol vehetők át. A vezetőség ezuttal is köszönetet mond Kolozsvár zsidó közönségének az akció meleg felkarolásáért és örömmel várja a zsidó diákság barátait a szombat esti bálra.

HÁ NINCS IS SOK PENZE, VEHET AJANDEKOT! Nagyszerű, olcsó csodacsomagokat kap Lepagenál Kolozsvár. Van ötféle csomag. Pld. Iskolásgyermeknek a következő: 1 albumalaku verses kötetkönyv, 2 Staedler iron, 1 finom tollszár, 1 Speckradir, 1 fémdoboz finom író toll (10 drb.), 1 mesésjátékárta, 1 csiszolt üveg tustálka, 6 gomb, 1 finom dupla hajecset, 1 Müller írótinta, 1 ironhegyező, (Zeppelin, vagy autó) összesen 17 drb. egy csomagban 228 lej. Vidékre utánvétellel, vagy előre fizetve portó nélkül. Nemetszöt cserélhet. Kérje a többi csodacsomagok és a szép karácsonyi könyvek részletes katalógusát Lepagetől.

Nagy alkalmi könyvvásár! Az árieszállítás rekordja!

Minden könyv 7 lei!

Még ma menjen el a „Dante” könyvkölcsonzó helyiségébe, Str. Iorga (Jókai u.) 5 alá, ahol kötött és fűzött könyvek ezrei

darabonként 7 lei

árban kerülnek kiadásra. Vadonatuj, fel nem vágott példányok Néhány adat a kiadásból: Szomorj Dezső, Szép Ernő, Harsányi Zsolt, Dánielné Lengyel Laura, Farkas Imre, Barta Lajos, stb. művei 100-120 lej helyett most karácsonyra csak 7 lej darabonként. Siessen még ma a „Dante” kölcsonzóba Str. Iorga (Jókai ucca) 5. Vidéki rendelések az Uj Kelet könyvosztályához.

in földművelés- Bukarestben ta jelentés szerint tartózkodott Leon gyengyel kormány ztere, aki átutaz- keresztül. A len- gy órára meg- kereste Ionescu velésügyi minisz- zügyi miniszter zött, majd Io- llomásra kísért

Zsidók pénz nélkül

— Regény az amerikai zsidó proletárok életéből —
IRTA: MICHAEL GOLD

Páran a bandákból nagyon híresek lettek. Al Levy köztünk a szerény „Bü-dös” névre hallgatott; most nagyon jól jövedelmező operetteket ír.

Abe Sugarman jelenleg büszke film-magnás. Ezenkívül a spanyol főnemes-ségbe avanszált, Hollywoodi neve Arturo De Sagaar; olcsóbban nem adja.

Lew Mózes magas tételre játszik: felhokarcolókban; nagy telekspekuláns.

Mások a fiuk közül szerényebb figurák maradtak. Jake Gottlieb taxisoffőr s három gyereke napi élelmezéséről gondoskodik. Harry Weintraub szabász. Páran meghaltak.

Az East-Side óriási ingyen cirkuszában nekünk gyerekeknek mindig akadt valami látnivaló. Temetés, csődület, valami veszekedés két kövér mámi között, vagy bal eset, esküvő. Napról-napra átvizsgáltuk az uccákat és vándoroltunk ide-oda abban a különös álomban, amit a zsidók milliói álmognak.

Bandánk a mindenütt elterjedt játékokat játszotta: kockázást, rablóbandur, indiánert. Mint az afrikai és a perui gyerekek, jámbor érülettel betartottuk a sárkányok, a csigák és a mormoták szezonját.

A legizgalmasabb játékok egyikét maga Nigger találta ki. Az ugynevezett tolvaj játékot. Nigger tudott a leggyorsabban futni, oda lépett tehát egy kofászkocsihoz s egész szemtelenül lopott egy almát. A kiabáló kereskedő természetesen futott utána és ez volt számunkra a jel, gyorsan a gyümölcsből valamit elragadni és a másik irányba eliramodni vele.

Egy pennyért nagyon sok mindent lehetett vásárolni: kolbászt, vagy egy csésze kakaót, vagy valamelyikét a harminc fajta mérgezett cukorkának, görögdi-nyét, almát, európai nyalánkságokat, mint például török halvát és lakoomot, orosz napraforgómagot, román süte-ményt, paradicsom becsináltat. Ezeknek az uccai gyönyöröknek ötféle keveréke egy pennyért a legbámulatosabb zsidó lidércnyomásokat idézte fel.

Nyáron megnyitottuk a tüzesaport és pancsoltunk az uccán a kezünkben cipővel és ruhával. Vagy pedig kimentünk az öbölbe uszni. A mi East-Rive-rünk egy napos, nyitott levelező csatorna volt, mely olajos tajtékkal és piszokkal hőmpolygott tova. Tudajdonképpen a föld alatt kellett volna folyania, mint az igazi levelező csatornáknak. Allandóan New-york sok dögétől büzlött. Gyakorta kellett uszás közben félrelökni arcom elöl egy-egy döglött, feldagadt kutyát, vagy rothadt gyümölcsöt. Egymásközt mi jó vicceket tartottuk a másik arcába titkon, uszás közben valami rondaságot lopni.

Micsoda piszkos módja volt ez a tisztálkodásnak. A nap azonban süttött, az uszály hajók mint a buldogok lihegték, a tehergőzösök siklottak, sápadt fütők a hajó korlátjáról néztek le ránk, a folyó csillogott, az ég kélelt, minden jó volt.

Nigger tanított bennünket uszni. A meredek partról a vízbe dobott bennünket, ez volt a módszere. Ha a delikvens uszott, akkor rendbe volt. Ha elmerült és segítségért kiáltott, Nigger felnevetett és kimentette.

Ily módon halt meg Jack Korbin és én is egyszer majdnem megfulladtam.

De jó volt így. Meztelezesek voltunk, szabadok és nem fértünk a bőrünkbe az örömtől. A nap mindent jóvátett. Meg-vagyok győződve, hogy a nap, a vidám öreg nap, amely mindenkinek a mámiája, ugyanolyan szeretetteljes tekintett az ő kis taknyos zsidóikára, mint Florida milliomasaira.

Most valami olyasmiről akarok beszélni, ami nekünk gyerekeknek nagyon fontos volt: a falusi dolgok után való éhségről.

Newyork, az ördög álma, a legvárosiasabb városa a világnak. Semmi más, mint kő és geometrikus szöglet. Mithos, ami hasonlít egy vulkán által betemetett városhoz. Egvetlen fűszál nem található ebben a megkövesedett városban. Egvetlen nagyobb élő fa, se virág, se madár a szürke apró éhes verebeknél kívül, se rög, se sár, semmi föld, semmi friss föld, aminek szaga van, föld, amin szalad az

ember és bukfcencet hány és úgy szeret, mint egy asszonyt.

Semmi más csak kő. Pompei romjai ezek, azzal a különbséggel, hogy a halott láva-utakon hét millió földre szerelmes élő lény köteles lakni.

Minden héten az iskolában volt egy óra természetrajz. Az öreg tanító egy sötét kamrából banális tárgyak gyűjteményét hozta elő: madárfészket, kukoricacsövet, ásványokat, őszi lombot s más szegényes, elhervadt növényi holt-tetemet. Azután ezeknek a tárgyakkal a nyomán egy hosszú előadást tartott és megparancsolta, hogy a természetet csodáljuk.

Micsoda sértés! Összegörnyedve rostokoltunk a padban és vágyódtunk ki a szabadba. Olyan volt ez, mintha az éhes vándorlegénynek egy sült fényképét ajánlják fel és azt kívánják tőle, hogy hálás legyen. Olyan volt ez, mintha egy ketrec fiatal majom előtt előadást tartottak volna a dzsungel örömeiről.

— Asszonyom, adjon egy virágot! Adjon egy virágot! Nekem, nekem, nekem!

Valahányszor nyáron valami keresz-

tény egyesülettől, vagy aggmenházból valami missziós hölgy virágcsokorral a kezében az uccánkban járt, megrohmozottuk és könnyörögöttünk neki a virágrért. Lármáztunk és kiabáltunk, összetépdesztük a ruháját és szinte hisztérikus ré-mületbe ejtettük.

Egyszer Jacke Gottlieb és én felfedeztünk a járda repedései közt az istálló előtt egy szájalmas fűszálát. Elbámul-tunk a csoda felett. Gondosan óvtuk a kincsünket s nem engedjük meg senki-nek, hogy rálépjen. A banda óránként ellenőrizte a „mi” fűvünket és megkísé-relte rajtakapni a növésen. Természe-ten csak pár napig tartott, csak a gyer-mekek elég szívósak ahhoz, hogy az East-Siden nőni tudjanak.

Az olaszok konzervdobozban piros és rózsaszínű gerániumot neveltek. Ezt a zsidók is megtehették volna, de nem élt bennük ilyenféle hajlam. Ha valamely új épület számára felásták a talajt az olaszok mindenféle csupokkal odacső-dültek, szomjasan a friss föld után. Né-melyek közülük futóbabot és piros toll-csérvirágot ültettek.

Amerika azért oly gazdag és zsiros, mert millió és millió bevándorló tragé-diáját falta föl.

Hogy ezt megértse az ember, csak egyikét a mi olaszunknak kellett meg-nézni, alkonyatkor, bevégzett napi mun-kája után, hogy miként öntözte szeretett virágját a konzervdobozban! A barna parasztot, harminc paraszt nemzedék ivadékát, izdatt ingében egy bérka-szárnya ablakában, amint az elveszett szépség után sóhajtoz! Gyökértelenül, eltévedve, megcsalva!

(Folytatjuk)

Hétfőn: Izgalmas sarki vadászat Számi a háremben.
Kedden: Izgalmas sarki vadászat Számi a háremben.
Szerdán: Izgalmas sarki vadászat Számi a háremben.
Karácsonyi műsor: Liliom, szenzáció Molnár-film, Charles Farrel és Rosé Hobart. Világsemmény!

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, dec. 18.

Budapest. 9.15: Grammfónhangverseny 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó. 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: A Szociális Testvérek Társaságának előadása. 4.45: Pontos idő-jelzés, időjárás, hírek. 5: Az eladás mű-vésze. 5.35: Hangverseny. 6.45: Gyors-írótanfolyam. 7.15: Egy magyar diák nő-táskönyve 1862-ből. Előadás. 8.20: A rá-dió külügyi negyedórása. 8.40: Helyszíni közvetítés az Uránia Filmszínházból. — 10.10: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd az Ostende kávéház cigányzenekara.

Algir. 20.35: Operettalok. 22.30: Jazz. Barcelona. 22.05: Könyv. zene. 23.15: Kávéházi zene.

Belgrád. 18: Kávéházi zene. 20.30: A házi kvartett hangv. Majd jazz.

Bécs. 21.10: Ujdonság hangv. 22.30: Jazz.

Berlin. 20: Segovia gitárművész hangv. 22.20: A téli segítőakció hangv. Utána tánczene.

Breslau. 19: Táncczene. Brünn. 19.30: Foerster: Eva c. 3 felv. daljátéka.

Brüsszel. 19.30: Gounod: Faust, rövid opera, gr. 21: Antwerpeni vonósnyeges.

Bukarest. 12: Grammfón. 13: Grammfón. 17: Sibiceanu zenekar: Könyv és román zene. 18.10: Sibiceanu zenekar. — 19.40: Grammfón. 20: Nestorescu hegedű művész hangv. 20.45: Lipatti zongoramű-vész játéka. 22.15: Caratjé fuvolaművész játéka.

Daventry. 23.05: Könyv. zene, tenor-dalok. 24: Táncczene.

Frankfurt. 16: Szór. zene. 17.05: Wies-badeni fürdőzenekar.

Hamburg. 20: Schumann-est. 22.20: Szór. zene.

Kassa. 17: Jazz. 19.05: Fuvószene. Kattowitz. 16.40: Szór. zene. 17.35: Könyv és tánczene.

Leipzig. 19.30: Zongoraverseny a szim-fónikusok közreműködésével. 21.30: Kor-serű orgonaművek.

Milánó. 20.45: Romagholi: Dionizosa szekerén. 22.15: Kamarazene.

Prága. 22.20: Korszerű zene a cseh-né-gyes előadásában.

Riga. 20: Zongoraverseny. 23: Hangv. Róma. 17.30: Ének és zen. verseny. — 21: Strauss O.: Varázskeringő, operett.

Stuttgart. 20.10: Strauss J.: A denevér c. 3 felv. operettje.

Svájci Aleman Adó. 20.45: Rádiózene-kar. 21.10: Brahms-hangv.

Toulouse. 21.15: Adam: Chalet részli.

Perzsaszönyegek, művészi festmények, antike és modern dísz tárgyak árverése 19-én szombaton délután 4 órától „Arta” Cluj, Str. Avram Iancu 3.

Egy szódavizgyár 500 tőveggel eladó. Ajánlatok Kandel Salamon Toplița küldendők.

Két szoba konyha fürdőszobás lakást keres fiatal pár. Cimeket „Sürgős 13” jel-igére a kiadóba.

Társat keresek 500.000 lej készpénzzel 35 év óta fennálló engros és detail vidéki városi üzlethez. Ajánlatok „Biztosít” jel-igére a kiadóba kéretnek.

Feleségül vennék 40—45 éves gyermek-telen özvegy vagy eladó izr. urinót üzlet-tel. Szükség esetén tőkehozzájárulás. Ajánlatok „Benősilés” jelige alatt Kappel hirdetőbe Sibiu, Kereuzgasse.

50.000
KARÁCSONYI AJÁNDÉK
szétosztása megkezdődött
MINDEN VEVO KAP!
FILMHER
UVEGUDV'R Cluj

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Izgalmas vadászat és kacagtató bohó-zat szerepel péntektől kezdve az Astra mozgó műsorán. A jegesmedve, foka és bálnavadászatot a híres Snow kapitány sarki expedíciója rendezte, míg a pompás hatfelvonásos bohózatot Jack Pennick és Sammy Kohen új filmkomikusok kre-álták. Ez a műsor, amilyen tanulságos, ugyanolyan élvezetes és kacagtató, ezért tehát nagyon érdemes megnézni. Itt em-lítjük meg, hogy az Astra karácsonyi szenzációja Molnár Ferenc legújabb filmje, a Liliom lesz, amely még sehol sem ment Európában.

A Magyar Színház heti műsora

Péntek este 8¹/₄-kor: Cserebogár, sárga cserebogár. (Operett-ujdonság, na-gyonolcsó mozihelyárrakkal. J. Len-gyel Irén felléptével. Sorozatszám 83)

Szombat este 8¹/₄-kor: Öfelsége frakkja. (Operett-ujdonság, először. Világ-siker! Karácsonyi Ili, Ihász Aladár, Putnik Bálint fellépésével. Premier-

CORSO-MOZGÓ MŰSORA

Pénteken délután 3, 5, 7 és 8 óraker: A csókvásár. Szenzációs filmperezt, remek rendezéssel és tele humorral. Két órai kacagás! Főszereplők: Jenny Jugo, Oskar Karlweiss, Halmay Tibor. Műsor előtt: a legújabb Paramount journal. Leszállított helyárak.

Szombat 3, 5, 7 s 9 óraker: A csókvásár.

Vasárnap d. e. 11 óraker: Nagy matinét Patt és Patachon műsorral. Matiné közben karácsonyi malacok sorsolása. Minden belépőjegy egyuttal sorsjegy is. Olcsó helyárak. Lej: 10, 15.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 óraker: A csókvásár.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Péntek: Milyen édes vagy, Anny. Vég-telenül bájos szalon vigjáték, német párbeszédekkel, főszerepekben Anny Ondra és Felix Bressart.

SZÍNHÁZ-MOZGÓ MŰSORA

Péntek d. u. 3, 5 és 7 óraker: Nagy ket-tős műsor: I. Asszonyháboru, vigjáték 7 felvonásban, a főszerepekben: Liane Haidt, II. Asszony és a pénz, dráma 7 felvonásban, a főszerepekben: Iris Arlan és Rilla Walter.

Szombat d. u. 3, 5 és 7 óraker: Nagy ket-tős műsor: I. Asszonyháboru, vigjáték 7 felv. II. Asszony és a pénz, dráma 7 felv.

Vasárnap d. e. 11 óraker: Nagy kettős műsor: I. Asszonyháboru, vigjáték 7 felv. II. Asszony és a pénz, dráma 7 felv.

Vasárnap délután csak színházi előadá-sok lesznek, mozielőadás nincs.

URÁNIA-MOZGÓ MŰSORA

Péntek, szombat, vasárnap: Az ezred réme. Szenzációs katonadráma. A fő-szerepekben: Felix Bressart és Lucye Englisch.

ASTRA MOZGÓ MŰSORA

Péntek: Izgalmas sarki vadászat és Számi a háremben pompás 6 felvoná-sos bohózat.

Szombat: Izgalmas sarki vadászat és Számi a háremben.

HIREK

Szénszűz

A napokban azt ha-
diákok december 25-
szénszűzveti vakációt ke-
pedig ezt a hathetes sz-
mikor csak ki kell pót-
ron fognak tovább ta-
Julius 15-ig, vagy ha-
gusztus 1-ig. Mit szóló-
már nem csodálkozom.
neten. Mi, ifju nemzedék
szoktunk már ezekhez
kalkhoz s a szavak mö-
rendeletekhez. Hozászó-
tekekből minden esetben
keméltenségekhez, mely-
késül szántják egész i-
Annyi bizonyos, hogy
valamelyike egy kicsit
ből és körülnézne ebben
lágban, hát igen-igen
Az ő idejűkben ugyan
szűznet... Az ő idejűkben
komolyan vették a maj-
ményt és a „Csak eg-
mü és kezdetű szerelm-
na egyéb nem is, de a t-
kokkal könnyebben vo-
mukra, mint ma. De h-
páinkat.

Inkább foglalkozunk
1931-es diákokkal, akik
szek, csetlenek-botlanak.
szótt munkarendjükből
beleji tananyagot és
nég mit felejtenek el.
Hát persze nem olyan
milyennek látszik. Ta-
születő természetet lát-
lent kipótolumk. Majd
bber a bűbajos hónap-
ben alig-alig rakosgat-
kát a strand után a-
runk miatt. Majd aug-
bor az ember legszíves-
deleg vízben ülne napp-
Stopp.

Ezzel kapcsolatban eg-
nek adományozni díj-
oktatásügyi köreink sz-
náj augusztusban a
ő és korosabb egyetem-
nyon fenyegetné a hőg-
az egyetemre az éjsza-
és általában fordítsunk
általános felfordulásban
eltűnni, hogy ha éhes
or ahelyett, hogy enné-
gyünk. És hogyha lát-
nyunk a szemünket.
ratkozni megyünk az
történetesen mind
flegesség vannak... és
runk... akkor szénszűz-
Élő! Méltóztassék me-
gony nem bírjuk már e-
éget, ezt a kóaszt, ezt a
fordulását a kutya vilá-
kább megérjük, hogy
ek leszünk, megesszük
mindent megeszünk. A
és kifizetjük a látszat-
amba adottakat, a szük-
elen adott. És inkább o-
észenlétben nem levő
pénzt, fejpénzt, támpé-
gyszóval mindent kifiz-
lenért megfizetünk. Cs-
gyszerű, kézalatt is o-
tő dolgot kérünk. B-
mat.

—:—
Borah amerikai sze-
Hismerésért. Newyorkb-
ah szenátor, a szenátus
ágának elnöke javaslat
szénatus elé azírtat, ho-
llamok azonnali hatál-
amerjék el a szovjetet.

— Francia pékek sztrá-
elentik: A belga franci-
nég tart a francia péke-
gium és Franciaország
ereskedelmi szerződés
ium szomszédos forgal-
szortálhat francia terül-
kénvér kevesebb, mint
francia területen forgal-
szerveknek a pékek nem t-
an folytatni iparukat.

UJ KELET Legújabb hírek

Csak a tizenkétezer lejnél magasabb fizetést sujtja az áldozati adó

Oriási botrányok közepette szavazták meg a magántisztviselők áldozati adóját

Lupu rajtakapta Popescu kormánypárti képviselőt, hogy csalt a szavazásnál. Trancu Jasi mérgeben feldöntötte az urnát, mire nem a csaló képviselőt, hanem őt állították fegyelmi bíróság elé

Popescu fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, de Argetoianu intett az elnöknek, hogy fejezze be az ülést

Bucuresti-Bukarest, december 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kamara déli ülése D. R. Joanitescu és Dinu Bratianu a magántisztviselők áldozati adója ellen tiltakoztak. A délutáni ülésen Lupu dr. panasolja, hogy a polgári hajózási igazgatóság az ugynevezett Johnson-ügyben nem kapta meg a vonatkozó dossziékat. Cuza professzor felmegy a szószerke és szintén a Johnson-ügyről akar beszélni.

Lupu: Nem lehetséges, hogy magát legalább egyszer ne lássuk itt?

Nagy zaj támad és a zajban Cuza lemond arról, hogy beszédét megtartsa.

Costin Sturza, Dimitriu és Manoilescu Prahov képviselők magánkezdeményezésből törvényjavaslatokat nyújtanak be. A Dimitriu által benyújtott javaslat a Romeo rokonainak adandó nyugdíjról szól.

Ki kell fizetni a nyugdíjakat

Toma gheorghista a nyugdíjasok egyik utóbbi tüntetéséről beszél. Elmondja, hogy azon egy öreg nyugdíjas azt kiáltotta a csendőröknek, hogy löjjek agyon őket, mert különben ugyanis éhenhalnak. „Fiaink a harcra estek el és most unokáink fognak éhenhalni”. Ez az állapot tarthatatlan. Sürgeti a nyugdíjak kifizetését.

Ivriin képviselő csatlakozik a kéréshez, amely különben az egész parlament követelése. A karácsonyi ünnepek előtt legalább egyhónapi nyugdíjat folyósítson a kormány.

Tecuciban sztrájkolnak a bírások, mert nem kapnak fizetést

Turtureanu képviselő közli, hogy tecuci törvényszék bírái sztrájkolnak, mert nem kaptak fizetést. Sürgetésére a pénzügyminiszter ráírta az iratra, hogy azonnal elintézendő, ennek ellenére a fizetést nem utalták ki.

Cuza: A nemzeti parasztpárt tüntette el a nyugdíjalapot.

Közbeküldés: Boila, Boila!

A nemzeti parasztpárt élénken tiltakozik, Cuza pedig generális megoldást követel a nyugdíjak ügyében.

Raducan nemzeti parasztpárti azt hangoztatja, hogy a tisztviselők nyugdíjalapját már az előző kormányok nagyon elhasználták.

Racovita kormánypárti: Mondja meg Raducanu ur, a magyar nyugdíjasokat miből fizették? A magyar nyugdíjasok mekapták a pénzüket, a románok nem.

Osicescu: Tekintettel a kérdés nagy fontosságára, a holnapi ülésen pontos számokkal fogok szolgálni.

A kormányban is sok gondot okoz a nyugdíjügy

Vasilescu Carpen miniszter: A kormány csak súlyos gondot okoz a nyugdíjügy. A napokban háromszázmillió lej értékű akkreditívét küldtünk ki, ami enyhíteni fog a helyzeten.

Toma: Egy csepp a tengerben. Jasiban egyedül 34 millió a hátralék és oda csak egymilliót küldtek.

Egy többségi képviselő közbeküld, hogy a pénzügyigazgatóságokhoz is folyik be sok pénz, amire felvilágosítják, hogy ezeket a pénzeket a Nemzeti Bank fiókjaihoz tartoznak a pénzügyigazgatóságok befizetni.

Jorga és Argetoianu karácsonyi üzenete a nyugdíjasoknak

Lapedatu lupista megnyugtató kijelentéseket kér Jorgától a nyugdíj ügyében.

Jorga: Nagy hátralékokról van szó, amelyeket még a nemzeti parasztpárti kor-

mány idejéből vettünk át és amelyeket egyszerre nem tudunk pótolni. A helyzet azonban napról-napra javul. Mi mindent megteszünk. Az ország beteg és gyógyítjuk. Lehetetlen azonban nem követelhetünk tőlünk.

Argetoianu: A nyugdíjak kifizetésén kívül is nagy gondjai vannak a pénzügyi kormányban. Biztosítani kell a valuta szilárdságát. Nekünk semmiképpen sem szabad a mult bűnéibe esnünk.

Lupu: Jorga felszólított bennünket, hogy megnyugtató szavakat vigyünk haza a karácsonyi ünnepekre a népeknek. Mi ezt meg fogjuk tenni, de mi azt is tudjuk, hogy a helyzetet másképpen nem lehet megjavítani, csak ha a lej stabilizációjának láncait szétépítjük.

A bejelentést ellenzéki részről nagy tapsal kísérik.

Lupu folytatja: A belföldi tőkések tizenötmilliárd lejt mentettek át külföldi bankokba és ha nem térünk át az inflációra, ezt a hiányt sohasem tudjuk pótolni.

Egy kormánypárti képviselőt rajtakaptak, hogy csalt a szavazásnál

Napirenden a magántisztviselők fizetésére kirovandó rendkívüli adóról van szó. A kamara először is megszavazta D. R. Ioanitescu javaslatát, amely szerint az adómentes minimumot havi tizezer lejről tizenkétezer lejre emelték fel, a kezdeti adókulcsot nyolcszázalék helyett ötszázalékban állapították meg és a magasabb adókulcsokat is fokozatosan leszállították. A szavazásnál óriási botrány tört ki.

Lupu észrevette, hogy Popescu kormánypárti képviselő nem egy, hanem több golyót tesz bele az urnába.

Lármát csapott és a nagy izgalomban

Trancu Iasi az urnát felfordította. Az elnök megismételteti a szavazást és közli, hogy Trancu Iasi a fegyelmi bizottság elé utasították.

Nagy kavarodás keletkezik a képviselők között és Mirto kérdi, hogyan lehet, hogy nem Popescut utasították a fegyelmi bizottság elé. Hasonló botrány szerinte még nem fordult elő a román parlament életében. Argetoianu gunyosan szól közbe, amire Mirto válaszol és azt mondja, hogy legfeljebb 1922. és 1926-ban, amikor Argetoianu is tagja volt a kormányban. Trancu Iasi tapsol, amire Argetoianu rámutat.

— Maga is velem volt abban a kormányban.

Mirto: Nem gondolják-e uraim, hogy mi lesz a közvélemény erről az esetről és hogyan fogják elbírálni a parlamentet. Az ügyet minden körülmények között tisztázni kell.

Iunian:

Ilyen vád alatt nem maradhat meg senkinek ebben a parlamentben. Alljon fel az illető és jelentse ki, hogy csalt, vagy nem.

Popescu: Kérem állítsanak fegyelmi bizottság elé.

Argetoianu: Hallja Iunian ur, Popescu nem bánja, ha fegyelmi elé állítsák.

Lupu orditva: Ez az állapot nem maradhat így.

Feltételezhetjük önkörmről azt is, hogy az összes szavazatokat meghamisították és sohasem lehetünk tisztában, hogy egy törvényjavaslatot tényleg megszavaztak-e vagy sem.

Igy önkörm az országot is félrevezethetik.

Argetoianu: Emlékezzék vissza Lupu ur, amikor ön munkaügyi miniszter volt én. intéztem el, hogy a maga törvényjavaslatát megszavazzák.

Lupu: Nem tudom, hogy tréfál-e, vagy komolyan beszél. Tiltakozom az ellen,

hogy ilyen tragikusan komoly dolgok tréfával üssön el.

Önkörmről azt mondják, hogy ugynevezett finom parlament, csupa egyetemi tanárok az élén Jorga professzorral.

Volt-e szüksége a kormányban arra, hogy csaljon

A folyosón élénken kommentálják a teremben történt botrányt. Az egyik kormánypárti képviselő hangoztatta, hogy nekik nincs szükségük arra, hogy hamisítsanak, mert teljes számban megjelentek annál is inkább, mivel még nem kapták meg képviselői fizetésüket. A kamara Trancu Iasit kétszer is fegyelmi bizottság elé utasította és Lupu energikus intervenciója ellenére sem tette ezt Popescuval.

A kamara ezután 140 szavazattal nyole ellenében megszavazta a rendkívüli adóról szóló javaslatot.

Lupu újból követelte Popescu ellen az eljárást, amire Argetoianu idősegen intett az elnöknek, aki az ülést berekesztette.

Zelea Codreanu Nagyszebenben megkötötte a Hitler-Vasgárda paktumot

Sibiu-Nagyszeben, december 17. (Az Uj Kelet tudósítójától). A diákkongresszus alkalmából óriási feltűnést keltett, hogy Zelea Codreanu Motz Karilal, a hitlerista delegáció vezetőjével hosszabb megbeszélést tartott, amelynek során hírek szerint megvetették a Hitler-Vasgárda barátság alapjait. Zelea Codreanu és Motz Karl Nagyszebenből Szászvárosra utaztak, ahol meglátogatták Mota kormánypárti szenátort, az antiszemitá mozgalom egyik legismertebb lelkes vezetőjét. A kongresszus harmadik napja egyébként szigorúan programszerűen zajlott le.

Jorga karácsony után Argetoianunak adja át a helyét?

Bucuresti-Bukarest, december 17. A Lupta azt a szenációként ható, de fantasztikusnak látszó hírt közli, hogy a karácsonyi szünet után Jorga visszavonul és Argetoianu veszi át a kormány vezetését. Argetoianu politikai barátai állítólag megnyerték Lupu, Bratianu Gheorghet, Gogát és Juniant arra, hogy egy ilyen Argetoianu kabinetben tárcát vállaljanak. Az események a pénzügyminiszter külföldi utazása után lennének esedékesek.

A február 15-ig tartó mezőgazdasági moratórium alatt egyetlen bank ellen sem lehet csődöt elrendelni

Bucuresti-Bukarest, december 17. Amint ismeretes, a parlament megszavazta azt a törvényjavaslatot, amely szerint február 15-ig felfüggesztik az összes mezőgazdasági kénszervéghajtásokat. A kisebbségi pártok parlamenti csoportjai fontosnak tartották, hogy a törvényvel kapcsolatban ne csak az adósok jussanak a megérdemelt jog védelemhez, hanem a hitelezők is megfelelően védve legyenek. Reiffer zsidó és báró Józsika János magyarpárti képviselők indítványára, amelyet Argetoianu pénzügyminiszter is elfogadott és teljesen magáévá tett, Hamangiu igazságügyminiszter rendeletek küld ki az összes törvényszékekhez, amelyrendelet értelmében a mezőgazdasági moratórium tartama alatt egyetlen bank ellen sem lehet csődöt elrendelni.

Kilencvenhárom békés sétálót tartóztatott le a budapesti rendőrség

Budapest, december 17. A szakszervezeti tanács által tervbe vett gyűlést, amelyen a munkanélküliség kérdésével foglalkoztak volna, a rendőrség nem engedélyezte. Délelőtt tizenegy órára, a gyűlés kezdeti időpontjára elrendelték a rendőrség készenlétét, mert bizonyosra vették, hogy a munkanélküliek meg fogják kísérelni a gyűlés megtartását, vagy a demonstrációt. A karhatalom a déli órákban a Rákóczi ut melléküccséből, továbbá a Petőfi, Apponyi és Kossuth tér környékéről hármás-négyes csoportokban előbukkando számos embert őrizetbe vett és a kerületi kapitányságra kísért. Az őrizetbe vettek száma eléri a kilencszáznolcvanhármat. Nagyobb incidensek nem fordultak elő.

Azok ellen, akiknél kö- és vasdarabok találtak, bűnvádi eljárást indítanak, míg a többieket elbocsátják.

Dec. 18-án Dec. 19-én

Guikos Karácsonyi száma

320 oldal 20 le

MEGRENDELHETŐ AZ UJ KELETBEN

Taxa postală /
platite în suma /
No. 22176-92

da Baron L. Pop /
Telefon: 9-77. Ed /
vonta 110, negye /
600, egészévre 1 /
navonta 1, negye /
egészévre 10 do /
értékű valuta. Hír /
szerint. Az „UJ KE /
bánság zsidóság /
Cikkeik utánnyo /
rás megjelöléséve

A miniszterelnök

A miniszterelnök t ismerem a sajtót. az ujság elsősorban írók, naponta meg nem egyszer névtelen kodik.

Egy ujság-szám nem talan tömege, nem a banális garmadája, de szerben van összgyű amiben a ma ember találja meg napról-nap sága és az egész vil

Egy sikerült ujsá munka, igaz, hogy csupán, de érezni b pillanatban, mihelyt az ember, a kor szive Van érzésem a uraim. Keresem az berekhez és a dolgok kapcsolat. Ezért s és az ujságon tul az lapokat csinálják.

Im így beszél a mi ságrókhhoz.

Majdnem elfelejté hogy az illető min forzának hívják.

Hanem Lavalnak.

Es a beszéd nem a a kisebbségi ujságról Hanem a francia z

A pénzügyi áll

tréfái

Tegnap délután a Singer zsidópárti ké toffa Bratescu pénzüg megkérdezte tőle, mik a zsidó hitközségek ré járó szubvenció?

Meg kellene talá urat is — mondotta Singer így válaszolt:

— Ugy látom, hogy dezték Cuza urat és ki nekünk egy banit s

Bratescu egy szót s fordult és ott hagyta

Igy még államtitkár képviselővel.

Sem tréfából, sem k

Es nincs is kedvünk got egy olyan csabertől tehát a mi keservesen reinkből is veszi fel b fizetését és felelős áll

Bratescu államtitkár jük, hogy vizyázzon pénzekre. Hogy több hitközségek államsegély pedig elkezelje.

Singer képviselő szám hitközségek pénzéről.

Joca volt hozzá.

Hol vannak azok a m parlament, mint az áll főbb fóruma a törvényvetésben a zsidó hitköz

Az államtitkár urnak ronov és Cuza-hoz küld szerien kintalt pénzét k merv Cuza-hoz minden e ni, hogy felvehette a fi

Vagy azt gondolja, h rossz viccel ki lehet fiz keservesen kiverekedett

A kormány „vi

Hangos és önértető kék hirdetik, hogy a ko milliót szánt a katonatis és köztisztviselők hóna fizetésének részbeni, s részbeni törlesztésére. E mány megédesíteni e k azt a keserű sorsot, m nizmusa és közönye mia hónapok óta, a végső k öngyilkosság szakadéka

Aki éhezik, fázik és számára minden falat, a segítség is jól jön, bá is. A kormány nyilván er társra spekulál, amikor n